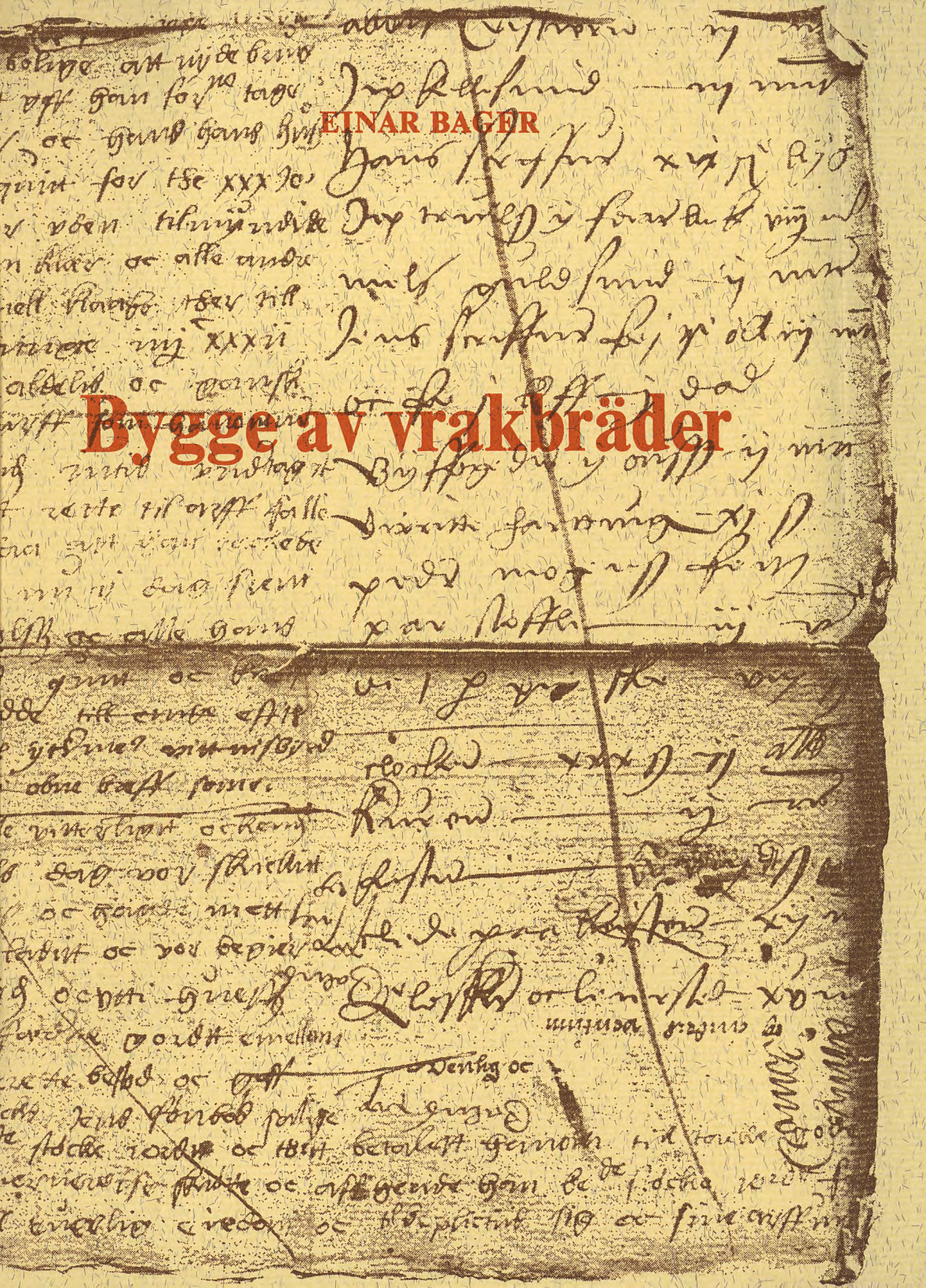

EINAR BAGER

Bygge av vrakbräder

EINAR BAGER

Bygge av vrakbräder

Återanvända papper i Malmö bouppteckningar

Utgiven av Malmö Fornminnesförening och
Malmö Förskönings- och Planteringsförening år 1981

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning 4
Domsmend 15
Bouppteckningar med äldre text 23
S:t Petri kyrkas räkenskaper 28
Malmö stads räkenskaper 36
Bouppteckningsfragment 49
Borgmästare och råd 51
Nordiska sjuårskriget 65
Jörgen Kock 67
Jens Lauritsen 71
Jordebogen 1550 74
Släkterna Bille och Gyldenstjerne 79
Fragment av längder, utanskrifter m. m. 89
Ortnamnsregister 94

Detta arbete är satt med Baskerville antikva 10·/12· och tryckt i 2.100 exemplar på ett antikrandat 100 gram gultonat tryckpapper från Klippanbruken av Tryckeri AB Tifa/AB Lundgrens Söner, Malmö, år 1981.

ISBN 91-85156-16-7

FÖRORD

Malmö Fornminnesförening och Malmö Förskönings- och Planteringsförening, två av vår stads ideella kulturminnesvårdande föreningar, har under senare år samverkat och understött varandra i flera projekt.

Ett exempel härpå är den festskrift, som utgavs till föreningarnas gemensamme hedersledamot, fil. dr Einar Bager, när denne 1977 fyllde 90 år. Intäkterna från denna festskrift har tillförts en fond, "Einar Bagers 90-årsfond", vilken förvaltas av fornminnesföreningen och har till syfte att understödja publicering av forskningsresultat rörande Malmö kulturhistoria.

Ett nytt exempel på ett gemensamt projekt utgör föreliggande volym. Våra föreningar gläder sig åt att på nytt kunna utgiva ett arbete av Einar Bagers hand. Vid 94 års ålder har Bager färdigställt ett arbete, Bygge av vrakbräder, som kompletterar de editioner av Malmö äldre boupptecknings som han utgav för några år sedan.

Planteringsföreningen har svarat för den väsentliga delen av tryckningskostnaderna. "Einar Bagers 90-årsfond" har bidragit med ett kompletterande anslag. Fornminnesföreningen har tillsammans med författaren svarat för redigering och utgivning av arbetet.

Fornminnesföreningen och Planteringsföreningen lyckönskar Einar Bager till att ha fullbordat ytterligare ett värdefullt arbete. Medlemmarna i de båda föreningarna kan nu glädja sig åt resultatet. Envar medlem erhåller ett exemplar av detta arbete.

Malmö i maj 1981.

Jörgen Faxe
Ordförande i
Malmö Förskönings- och
Planteringsförening

Kjell Å Modéer
Ordförande i
Malmö Fornminnesförening

INLEDNING

Trots mot förordningar, snålhet och slarv kan väl knappast räknas som särskilt gagneliga egenskaper hos en medborgare, långt mindre hos en person, som bekläder en viktig post inom förvaltningen. Att dessa i andra sammanhang fördömliga karaktärsdrag kunnat tillföra icke blott Malmö historia utan även Danmarks värdefulla bidrag, kan synas vara en paradox med idel orimligheter. Likväl är det just bristen på motsvarande dygder, lydnad, sparsamhet och ordning, som företrädda i en person berikar våra kunskaper på en mångfald områden under 1500-talets mitt.

Det är den i många andra avseenden förträfflige stadsfogden, senare stadsskrivaren, slutligen rådmannen Jens Lauritsen, som svarar för bedriften att sig själv ovetande ha utfört allt detta. Hans levnadsbana har skildrats i Malmö Fornminnesförenings årsbok 1959 och han har därefter skymtat i olika sammanhang, särskilt i publikationerna av Malmö boupptecknings. Det förtroende stormän som Eske Bille och Mogens Gyldenstjerne visade honom — han utsågs till en av exekutorerna i den senares testamente och blev ihågkommen även i den förres — talar sitt tydliga språk om samtidens uppskattning av hans rika gåvor. Det är också uppenbart, att Jörgen Kock på äldre dagar i honom haft sin högra hand och här har släktskapen underlättat samarbetet. Men nu till ovanstående mindre smickrande egenskaper.

I 1558 års recess sammanfördes äldre förordningar med nya bestämmelser. Det tidigare förfarandet vid dödsstraffs utmätning var, att "domsmend" utsågs, som förklarade, att domen till avrättning skulle gå i verkställighet. Nu avskaffades dessa "domsmend" och det slutliga avgörandet lades i händerna på byfogden och åtta "af de beste tingmend". Samtidigt stadgades, att domar av detta slag och en del andra ärenden framdeles skulle samlas i en särskild bok.

I Malmö synes man ha blundat för dessa nyheter, allt förblev vid det gamla. "Domsmend" utsågs ännu år 1575 och bytingets dombok påbörjades först 1577. Efterlevnaden av recessens bestämmelser sammanfaller i tiden med bytet av stadsskrivare, Jens Lauritsen efterträddes 1577 av Hans Warberg. Allt detta har givetvis skett med borgmästare och råds goda minne, men nyssnämnda omständighet synes i klartext visa, att Jens Lauritsen främst varit motståndare till den nya ordningen. Tack

vare denna olydnad kan nu våra stadsböcker under nära tjugo års tid visa prov på det äldre rättsförfarandet.

Eftersom Malmöuppgifterna på detta område saknar motsvarighet i det övriga Danmark, har det ansetts befogat, att i en inledande artikel redogöra för, vad våra stadsböcker har att förtälja härom. Detta avsnitt faller sålunda utanför den eljest till bouppteckningsarna begränsade framställningen.

Gränsen mellan snålhet och sparsamhet är ofta svår att draga och det skall gärna medges, att hindren för import av papper under det nordiska sjuårskriget 1563—1570 för Jens Lauritsens del framtvingat en sparsamhet med materialet, som tidigare snarare kunnat betecknas som snålhet. Det är i bouppteckningsarna från hans långa tjänst såsom stadsskrivare, som han låtit handlingar av det mest skiftande slag komma till ny användning, i det han använt oskrivna baksidor och halvskrivna blad, ja marginaler för sina noteringar till bouppteckningsarna. Åtskilligt har han tagit ur sin egen samling av dupletter och privatbrev, därjämte åtskilligt, som visar, att medlemmar av släkten Gyldenstjerne anförtrott honom uppdrag av de mest skiftande slag, men en mångfald blad och lappar härrör från hans verksamhet som stadsskrivare.

Ett och annat av detta har redan kommit den historiska vetenskapen tillgodo. I Danske Magazin har dels publicerats min artikel "Eske Bille och Bergenhus län 1534—37", dels E. Marquartz "Supplement til Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre". I "Malmö Skifter: Bofortegnelser" har materialet av detta slag fram till 1560 redovisats under rubriken Äldre text. Dialekt- och ortnamnsarkivet i Lund har införlivat Jordebogen 1550 med sina källskrifter och stadsarkivet i Malmö har genom kopior kunnat fylla luckor i sina längder.

I övrigt vimlar det i dessa bouppteckningsar av blad och lappar med det brokigaste innehåll. Ej sällan har bladen stympats för att överensstämma med omslagets format, varigenom somligt saknar begripligt innehåll. Svårigheten att få någon ordning i denna villervalla ökas högst väsentligt av, att sammanhörande material spritts ut i ett stort antal bouppteckningsar. Det första bladet i Eske Billes räkenskaper påträffas sålunda redan 1546, det sista tjugoett år senare 1567. På samma sätt med Jordebogen 1550 och mycket annat. Man får ett intryck av, att Jens Lauritsen i sin skrivarestuga haft travar med kasserade handlingar, som han på måfå brandskattat.

Försöken att ordna upp allt detta av snålhet eller sparsamhet på nytt använda material i avgränsade grupper försvåras av, att t. ex. akter, som hör hemma under borgmästare och råds handhavande, berör ärenden,

som eljest redovisats i samband med sjuårskriget. Värre är det med många uppgifter på skatter, löner och transporter, där i bästa fall en geografisk orientering kan lämna någon ledning. I korta drag skall här redovisas det väsentligaste av tidigare icke publicerat material.

Till de mångahanda göromål, som ingick i stadsskrivarens tjänst, hörde att han hade att föra kyrkans räkenskaper. Först antecknades dessa i en "bog for vclarte register" av en skrivare i hans tjänst, "som efter handen hafver alltid skrefvit for mig". Därefter renskrevs det hela och inbands i pergament, den alltjämt bevarade serien. I denna finns dock någon enstaka lucka. När Jens Lauritsen nu bläddrar bland sina gamla "vclarte register" för att få material till en boupptecknings, vill slumpen, att hans val på måfå råkar fylla just ett sådant tomrum, nämligen tiden från påsken 1561 till påsken 1562, den gängse perioden för kyrkans räkenskaper. De bevarade sju bladen innehåller förteckning på inkomsterna för klockringning och ljus vid begravningar samt för gravställen i kyrkan. Datering saknas, men tiden har kunnat fastställas på grund av, att borgmästaren Valentin Kiöler befinner sig bland de avlidna. Han var i full verksamhet ännu i början av år 1562 och har sålunda avlidit före påsken detta år. Det kan nämnas, att han såsom Knutsbroder hade "Knudsklocken fri", en förmån som uppskattades till 3 mark, varför ringningen med alla klockorna vid hans begravning utfördes med 4 mark emot eljest 7 mark.

Ännu ett par blad har tagits ur andra årgångar av kladdar till kyrkans räkenskaper, ett från 1549, där skrivaren haft det besvärligt med en förlagas handstil — "kircken" har blivit "kelleren" för att nämna ett exempel — ett annat från 1560, en rest från den journal, som fördes under årets lopp och vars poster i den slutliga uppställningen delades upp på kyrkan, prästgårdarna o. s. v. Anskaffandet av en ny "klockestreng vid alterit, 22 fauffne" synes visa, att småklockorna i takryttaren över tvärskeppet satts i gång med en lina, som hängde ner framför altaret.

I stadens räkenskaper finns ett svalg mellan Lyder van Fredens räkenskaper 1519 och kröningsskattelängden 1596 med endast ett rudiment till en bropelare i form av en 1555 upprättad förteckning på stadens vapenföra invånare, ordnade rotevis efter sin beväpning från harnesk till spikklubba. Nu rör Jens Lauritsen runt i sina högar och finner några användbara blad i en skattelängd. Det råkar bli förteckningarna på andra och åttonde rotarna och åter är slumpen oss behjälplig med ett namn, som daterar dessa blad. Bland de vid Djäknegatan bosatta prästerna finner vi Her Mads Carlsen från Ribe, en ung man, som inne-

hade sin befattning här endast från hösten 1558 till våren 1559, då han åter "kom bort". Enligt dåtidens samstämmiga vittnesbörd var han en ovanligt mångsidigt rustad yngling, poet med alster i psalmboken, skicklig musiker och konstnär med rika gåvor. Till allt detta beröm kan nu fogas, att han hjälpt oss att datera den fragmentariska skattelängden.

De 223 namnen i de två rotarna visar på en samlad skattepliktig befolkning på omkring 1.100 personer. Vid denna beräkning har förutsatts, att de folkfattiga nionde och tionde rikemansrotarna torde uppvägts av de folkrika sjätte och sjunde fattigmansrotarna. Om de förödande farsoterna vid denna tid vittnar fjorton ödehus i den andra roten, medan den åttonde sluppit lindrigare undan med blott ett. En anmärkningsvärd hög siffra når kvinnorna, ett fyrtiotal, därav sex "husqvinder", väl närmast beteckning för inneboende. Med undantag av den stormrika klädeshandlerskan Margrete Hans Patersens har de i regel haft anspråkslösa försörjningsmedel. Några har väl sysslat med ölutskänkning, andra har som levebröd haft någon kvinnlig handaslöjd, men yrkesuppgifter saknas genomgående för denna kategori skattebetalare. När det gäller den manliga befolkningen, är det påfallande, att de båda rotemästarna använt olika uttryckssätt. I andra roten antecknas förnamn och yrke, i åttonde förnamn och efternamn. I Knutsgillets förteckning på nyintagna bröder från denna tid finns en märklig parallell, yrkesnamnen har strukits och ersatts med efternamn. Man anar en livlig diskussion i hem och på krogar om dessa viktiga ting och anknyter till våra dagar omkastningar av liknande art.

Här och var påträffas blad ur stadens accisräkenskaper, som har sitt intresse kanske främst på grund av, att de skrivits av den i dansk litteraturhistoria kände Henrik Smith. I dennes författarskap ingår bl. a. "Een skøn, loestig vrtegaard", en på sin tid mäkta populär läkemedelsbok. I skarp kontrast till denna vittra sysselsättning står hans verksamhet i stadens tjänst, där han bl. a. som accismästare skaffat sig ett icke blott anspråkslöst utan även nyckfullt levebröd. Hans lön utgick nämligen med en trettiondedel av uppbörden och hur den skulle utfalla, därom var det icke gott att sia. De tillfälligt bevarade bladen från Henrik Smiths räkenskaper belyser också, hur man vid denna tid förfor med material av detta slag. Efter granskning har endast slutresultaten införts i stadens räkenskaper, varefter redovisningen kunnat användas som makulatur. Ett par blad ur en senare årgång, med all sannolikhet 1560, har Jens Lauritsen på samma sätt använt i Malmö hospitals räkenskaper 1572. Även dessa blad har redovisats här.

Liksom när det gällde skattelängderna fyller ett blad, som åter an-

vänts i en boupptecknings, en lucka i stadens räkenskaper rörande jordskylden från "embede och laug". Den är visserligen odaterad, men kan tack vare ett par namn till tiden inringas tämligen väl. Tyvärr är avgifterna från de många gårdarna i regel klumpvis sammanräknade för de olika gillena och hantverkslagen och ger, även om de benas upp, endast besked om ett fortsatt förhållande.

Ett annat, likaså odaterat blad innehåller förteckning på s. k. "sagefald", med böter belagda överträdelser av skilda förordningar. Man drar varandra inte utan vidare i håret eller använder ett krus som argument i en träta. Men värre är det, när kniven är framme, då stiger böterna i höjden. En skräddare får plikta för att han vägrat vara med vid en värdering och olaga spannmålsköp beivras strängt.

Det nordiska sjuårskriget 1563—1570 har lämnat många spår efter sig i vår samling, spår som i regel ligger helt vid sidan om de dramatiska händelserna. Det kan vara en förteckning på några båtsmän, som legat i "borgerleije" eller på elva landsknektar med pittoreska namn, som en borgare haft "till herberge". Man utrustar 25 hästar, "som ock hører till krigshandel", och till ryttarnas besoldning får ett antal storborgare ställa medel till förfogande. Man får order att i Köpenhamn avhämta ett stort parti spannmål, låta mala detsamma och därav baka bröd, som så skulle levereras till flottan. Magistraten kommer dock med ett motförslag. En av borgmästarna i Köpenhamn har just ett stort parti spannmål i Malmö, som han ämnar föra över till hemstaden. Genom byte med honom skulle man spara både tid och pengar. Det är väl också för flottans räkning, som en bottenskrapning sker på skeppsbyggare och timmermän utöver de tre, som redan var verksamma på Köpenhamns slott. I ett brev till sina "gode wenner", riksråden Niels Kaas, Peder Munck och Christoffer Walkendorff, lovar borgmästare och råd att sända över sjutton på en "cedel" antecknade "bösseskötter". Enligt professens uppgift hade tre redan tidigare sänts över. Ett prydligt blad med uppgifter om småarbeten på "then östre rundell och thet bössehus ther hos", kan väl också föras till det material, som har samband med det pågående kriget.

Fribrev för personer, som själva eller genom ställföreträdare fullgjort sin tjänst på Hans Majestäts örlogsskepp, har tydligtvis färdigställts i förväg, eftersom i ett par fall plats lämnats för namnen. Det kan här nämnas, att fribrev rörande rotmästarebefattningen, här mot kontant vederlag, även legat i beredskap. I Borgmästare och råds räkenskaper kan man följa denna form av offentlig utpressning, som längre fram skärptes, när man drog in kämnärssysslan i spelet.

Från den långa tiden i Eske Billes tjänst har Jens Lauritsen ur sina gömmor utöver räkenskaperna för Bergenhus län låtit ännu något blad användas på nytt i bouppteckningsarna. En notis gäller Månstorp — slottsbygget pågick större delen av 1540-talet. En vilsegången minneslapp, som hamnat i en boupptecknings 1566, kunde genom lyckliga omständigheter återföras till sitt ursprung i tid och rum trettio år tidigare. Det talas om "lille Mary", som hade att ta hand om en liten flicka, om Evert, som får besked om, att man vill betala en mark eller 18 skilling alnen för det i gult och brunt mönstrade silkestyget — sekini —, om Jens Skriffver, som skall taga med sig tillbaka 5 mark i norskt mynt och i stället skaffa "min fru" 5 mark i danskt mynt. I ett brev, som Jens Lauritsen hösten 1537 sänt från Bergenhus till Eske Billes maka, Sophia Krummedige, nämner han, att Jens Skriffver medför utom brevet en del av Evert Garritsön levererade tygvaror, medan han behållit annat på slottet i väntan på hennes besked. Han avslutar brevet med hälsningar från bl. a. "little Marion". Det är rätt bestickande att på seklers avstånd avlyssna denna dialog om vardagsting.

1550 års jordebog är i mångt och mycket gåtfull. Gissningsvis hör allt detta strögods runt om i Skåne hemma hos någon av släkterna Bille eller Gyldenstjerne. De skattskyldiga bönderna har antecknats endast för enstaka orter, medan dessas namn i flertalet fall blott står som rubriker. Kanske en vid ett skifte färdigställd lista med ifylld arvslott. Dialekt- och ortsnamnsarkivet i Lund har här vid lokaliseringen lämnat sin värdefulla medverkan.

Jens Lauritsens kända förbindelse med släkten Gyldenstjerne skymtar i många sammanhang. Någon enstaka gång omnämnes Mogens Gyldenstjernes gård i Malmö. En förteckning på matvaror, som 1563 väl därifrån sänts över till Köpenhamn — Mogens Gyldenstjerne var då ståthållare där — och annat, destinerat till Helne kirke, som han hade i förläning, kan sammanställas med brev från hans maka Anne Sparre vid denna tid. Att två fjärdingar "sölte melck" finns med bland matvarorna, är troligen det tidigaste omnämnandet av denna skånska läckerhet, som nära tvåhundra år senare avsmakades av ingen mindre än Carl Linnæus. Även uppbörder av skilda slag från bönder runt om i Skåne, utgifter för byggen och reparationer, proviantering av ett skepp och mycket annat kan förmodas ha med Mogens Gyldenstjerne eller hans släkt att göra. Att det av hans maka Anne Sparre hälftenägda Svaneholm nämns i en uppbörd av "korn i studeleje" och "korn kom fra Suerte bro" pekar i samma riktning. Bönder i orter kring Skeinge i Västra Göinge får betala landgillesmör till Fru Kirstine, Gabriel Gyl-

denstjernes änka, som tydligen även haft Jens Lauritsen som sin handgångne man. Ofta ger ett dokument i och för sig ingen som helst ledning, utan förmodas ha samband med släkten liksom så mycket annat av Jens Lauritsen använt material. Som exempel kan nämnas en förteckning på "timmer", som förts till Vellinge, med några sällsynta facktermer — opstifvere, kobelstock, ladstenger — som vållat åtskilligt huvudbry. Bland gissningarna förefaller kanske material till en kavelbro som den rimligaste och sankmarker fanns det gott om i trakten, men närmare kommer vi inte. En till endast ena hälften bevarad lista med namn från den skånska högadeln jämte fruar och döttrar, ridefogdar och skrivare passar också bäst i detta högförnäma sammanhang. Kanske en pro memoria till någon festlig tillställning. Med vår tids lyhördhet lägger man märke till, att manliga innehavare tecknas "till" sitt herresäte, men kvinnliga "paa" detsamma t. ex. Her Tage Tott till Erixholm, men Fru Lene paa Suenstorp.

Om stor fördomsfrihet vittnar, att Jens Lauritsen för boupptecknings begagnat två fullständigt bevarade brev, det ena ställt till Jörgen Kock, det andra till borgmästare och råd. I det förra bönfaller de tre mostrarna till Citze Kortsdatter, Jörgen Kocks hustru, denne om att bevaka deras intressen i Rosenvingehuset, i det senare protesterar myntmästaren i Köpenhamn Pouel Fechtel mot de planer rörande förvaltningen av hans barnbarns arvegods, som framlagts av deras styvfader, rådmannen Peder Knudsen. Till och med myntmästarens insegel är här bevarat. Mera lättförklarligt är det däremot, att han låtit ett nödrop från rådmannen Michel Matzen att "strax" komma honom till hjälp vid en redovisning lika "strax" göra helomvändning och begagnat baksidan till en boupptecknings.

Bland mer eller mindre kuriösa ting i denna samling kan nämnas ett formulär till en bröllopsinbjudan, som han kanske författat till en nära anförvants giftermål. Efter inledningens pompösa Eders Herredömme börjar brevet med Kiere Herre, men här har i marginalen, kanske med en glimt i ögat, tillfogats: Bisp, Degen, Cantor, Mester etc. såsom valfria tillägg. Strax efteråt har likaså i marginalen antecknats "nest min wenlig tacksigelse for all ære, wilie och wenskab mig beuist", men här är det nog fråga om tillägg av denna konventionella fras. Även av denna inbjudan föreligger ytterligare ett par exemplar. En stympad bröllopsinbjudan till Jens, troligen honom själv, visar den sedvanliga, kortare formuleringen.

I direkt samband med pappersbristen kan man förvisso sätta, att i några fall brevomslag med utanskrift använts. I en boupptecknings från

år 1566 finner vi dels "Dem gestrengen, erbarn vnd wolwissen hern Jurgen Münter, ritter vnd burgemeister thon Ellebogenn, menenn sondernn grothgunstigenn hern dinistlich", dels nästan som en översättning med annat namn "Erliig wiis och welstandig mandt Nells Kundsæ, borgemesther ij Mallmø, mijn sønderlig godhe wen wenliigen till skreffuidt". Efternamnet Münter i den första utanskriften visar, att detta varit gängse redan under Jörgen Kocks livstid, såsom även framgått av andra källor.

Till denna samling med någorlunda begripligt innehåll kommer många blad och lappar med stumpar av texter och namnlistor utan fast förankring. Åtskilligt av detta förefaller att vara skäligen betydelselöst, men stundom beklagar man, att en ledtråd saknas. En överskuren namnlista, troligen en skattelängd, med bredvid varandra prästerna Her Hen(rik) och Her Cla(us) frammanar den oväntade bilden av katolicismens siste och reformationens förste företrädare i S:t Petri som grannar. Någon gång finner man alfabeten och andra skrivövningar, stundom på latin. Ett litet smäderim om "Sancte Morten afften grumme" i en boupptecknin 1571 väckte på sin tid professor Martin P. Nilssons livliga intresse såsom ett tidigt belägg på firandet av denna högtid. Därutöver kan gåsätandet vid samma tillfälle med framgång studeras i Malmö hospitals räkenskaper från denna tid.

Att slarv mången gång varit anledningen till, att en handling kasserats, framgår vid flera tillfällen. Några prydligt textade brev har avbrutits, när man märkt, att ett viktigt namn tappats bort. I något fall har upptäckten skett först sedan akten blivit nästan färdigskriven. I en uppgörelse, som på slutet bekräftas av bland andra "erlig och welbiurdig mand Niels Løcke till Tommerup", har man först då märkt, att hans namn saknas i inledningens uppräkning av vid tillfället närvarande personer och Jens Lauritsen har med vresig hand tillfogat hans initialer i marginalen. Ofta är det svårt att påvisa, om åter använda papper varit kladdar eller kasserats på grund av felskrivning, men när prydligt textade sidor kommit till användning, har man anledning misstänka det senare.

När det gäller Jens Lauritsen, får man skilja strängt mellan slarv och slarvig handstil. Hans hastiga noteringar för osökt stenografi i tankarna, böljande linjer med öglor uppåt och nedåt. Intet kan vara mera spännande än att söka tolka denna piktur. Det kan vara ett referat från vittnesmålen rörande en ung pigas död — stadsboken har märkligt nog ej mindre än två gånger redovisat händelsen, vilket i detta fall ger god kontroll på tolkningen. Men nu kommer det underliga, Jens Lauritsens

snabbskrift innehåller ett vittnesmål, som ej tagits med i stadsbokens båda redovisningar. En stadstjänare hade berättat, att han sökt pigans husbonde, utan att finna honom hemma, men pigan stod då och vred garn. När han efter besök på annat håll återkom, var husbonden ej heller nu tillstädes, men pigan påträffades hängd. Vittnesmålet utesluter ju inte, att ett brott under tiden kunnat begås och skiljer sig därigenom från de utsagor, som införts i stadsboken. Märkligt är också, att enda anledningen till, att vittnesmålen med ordagrann överensstämmelse två gånger införts, synes ha varit, att rubriken i första versionen talar om "then pige som bleff hengdt", men i den andra om "then pige sig hengde".

Det kan också vara slutklämmen på ett skuldebrev, som Jens Lauritsen skisserar för Jörgen Kocks räkning, kanske hemma hos denne. På bladets vänstra hälft finns en kortare formulering, måhända dikterad av Jörgen Kock, på dessa högra en mera detaljerad, som täcker alla kryphål, väl Jens Lauritsens eget förslag, som genom ett "stabit" — så skall det stå — blivit godkänt. Eftersom raderna i den senare versionen bildar omedelbar fortsättning på raderna i den första utan någon som helst avgränsning, verkade dokumentet länge helt meningslöst, men gav, när det äntligen tolkats, en sällsynt levande bild av vår papperssnåle och snabbklottrande stadsskrivare.

Att följa ett konstverks väg från de första trevande försöken i lera fram till slutresultatet, den färdiggjutna skulpturen i brons, är alltid lika spännande. På samma sätt låter Jens Lauritsen oss vara med på de många etapper, som föregått presentationen av ett välformulerat skiftebrev i stadsboken. Rådmannen Tue Olsen Bager hade förlorat sin livsledsagerska och ende arvingen var svågern Tage Buntmager, gift med den avlidnas syster, en herre med notoriskt dåliga affärer. Till skiftet hade rådmannen bett sina vänner i magistraten med Jörgen Kock i spetsen att närvara, därjämte herr Claus Mortensen, numera präst i Husie, medan en Jens Smid kanske åtföljt Tage Buntmager som vän eller granne. Rådmannen var hur rundhänt som helst, han lämnade från sig en lång rad gårdar och bodar, däribland Tages egen gård, som han hade i pant, och övertog också övrig skuld, som belastade fastigheten.. Därefter följde hustruns bästa silverbälte, alla hennes gångkläder med silver och allt, samtliga linne- och sängkläder. Det enda han förbehöll sig för egen räkning var en kjortel, en gammal kappa och ett par "bödede" handkläden, kanske som en minnesgåva till sin hushållerska. Så följde stora mängder livsmedel av skilda slag, varefter det hela avrundades med ett kontantbelopp på 382 mark danskt.

Medan detta pågick, antecknade Jens Lauritsen på ett blad, som han skurit ut ur en skattelängd, som stolpar för minnet alla posterna, gjorde en snabbaddering av allt detta "gots", som han fick till 1.900 + 17 mark, därtill i reda pengar 383 mark. Slutligen rafsade han hastigt ner namnen på de vid skiftet närvarande. Kände man inte så väl till Jens Lauritsens stil tidigare, kunde hans kråkfötter här tyda på, att någon förtäring förekommit. Med ledning av dessa stolpar fick så en av hans skrivare troligen efter hans diktamen på samma blad sätta upp en förlaga till skiftebrevet i övlig form. Först därefter präntades detta prydligt såsom ett borgmästares och råds öppna brev och bekräftades med stadens sigill. Brevet avhämtades så av Tage Buntmager mot erläggande av sigillpenningar, sedan en kopia införts i stadsboken.

Med undantag av själva originalbrevet är allt detta än i dag bevarat. Men liksom i ett tidigare fall har Jens Lauritsen självrådigt ändrat ett och annat från det tidigaste utkastet. Vid närmare eftertanke bestämmer han sig för, att det var rådmannen Jens Tordsen och inte Jens Keldsen, som var närvarande vid skiftet, och den där Jens Smid behöver inte skylta i så förnämt sällskap. De två lappade handklädena är heller inte något att ta med, det är illa nog med den gamla kappan. Adderingen av "gotsets" värde var givetvis hans privata kontroll. Däremot får nog hans skrivare ta på sig, att kladdens krumelur för "sengeklede" påverkat hans "gengeklede". Allt detta kan betraktas som bagateller, men liksom vi är nyfikna på det urverk, som ger oss tiden, kan motsvarande maskineri bakom ett aktstycke väl vara värt att studera. Den möjlighet vi här har att följa ett dokuments tillkomst i alla dess faser, är nog i sitt slag rätt ensamstående.

Ett par i stadsboken ordentligt införda köpe- och pantbrev återfinnes bland bouppteckningsarna i mer eller mindre fullständigt skick. Säkerligen är det här fråga om förlagor liksom i det ovan relaterade fallet. Annorlunda förhåller det sig med några av borgmästare och råd utfärdade brev, som aldrig införts i stadsboken. Förmodligen har de bidat på den stund, då Jens Lauritsen skulle få tid att pränta dem på några av de många blanka bladen i stadsboken, men det har stannat vid tanken.

Efter lång tids "trette och klammeri" mellan prammendene och möndrickerne om fördelningen av befogenheterna vid in- och utförsel avgjorde magistraten saken genom att 1564 utfärda ett för båda parterna gemensamt skrå. Först hade man dock inhämtat önskemålen från de båda yrkesgrupperna. När Jens Lauritsen nu letar fram ett för en bouppteckning användbart blad, väljer han till vår fromma prammendenes önskelista. Genom sitt "stabit" har han själv på sin tid godkänt ett par

av punkterna, men i en tredje sker en väsentlig ändring i den slutgiltiga utformningen. Det gäller omlastning på redden, "bordt offuer bordt", som prammendene tänkt ta hand om, men som nu anförtros möndrickerne. Även detta lilla förarbete kan betraktas som betydelselöst, men just att det på grund av sin ringhet liksom så mycket annat i denna samling alltid eljest städats undan, ger det ett speciellt värde.

Någon enstaka gång förekommer det även efter Jens Lauritsens tid, att noteringar till bouppteckningar skett på kasserade blad. Ett par av borgmästare och råd utfärdade brev från 1582 hör samman med den nu försvunna domboken för rådhusrättens ärenden från denna tid. Även dessa har tagits med i denna redovisning. Längre fram har i vårt arkiv bevarats hela serier av de förlagor, som sedan renskrevs i tingsböckerna. Även här kan man iaktta viss gallring och korrigering.

Även om Jens Lauritsen och hans skrivare svarar för lejonparten av materialet i vår samling, finns det en mängd andra stilar. Jordebogen 1550 och accisräkenskaperna 1555 är av andra händer liksom så gott som alla notiser, som berör släkten Gyldenstjernes affärer. Vad beträffar Jens Lauritsen, är det omöjligt att avgöra, om han själv eller hans skrivare format åtskilliga sirligt präntade handlingar. Hans snabbskrift är lätt igenkännlig, men han har också bevarat förmågan att i renskrift använda den prydliga handstil, som är välbekant från hans tid i Eske Billes tjänst.

Ofta är detta ånyo använda material synnerligen svåråtkomligt, eftersom bladen vikts för att fogas in i de hårt bundna bouppteckningarna. Som av ovanstående framgått, är även texten i många fall svårtydd. För att skona bouppteckningarna från den påfrestning, som ett direkt studium skulle medföra, följer här fullständiga avskrifter, som välvilligt granskats av stadsarkivarie Lennart Tomner, till vilken jag står i tacksamhetsskuld för gott samarbete även i övrigt. Utgivaren har roat sig med att försöka komplettera svårt stympade handlingar för att skänka dem begripligt innehåll, vilket i någon mån möjliggöres genom tidens stereotypa uttryckssätt. Dessa liksom alla självklara kompletteringar markeras med parentes. Upplösta förkortningar har kursiverats. Romerska siffror har i regel ersatts med arabiska.

Ett varmt tack riktas till Malmö Fornminnesförening och dess ordförande professor Kjell Å. Modéer samt Malmö Förskönings- och Planteringsförening och dess ordförande direktör Jörgen Faxe, som beredvilligt möjliggjort, att dessa brottstycken ur Malmö historia kunnat utgivas.

Einar Bager

DOMSMEND

Kring rättsförhållandena i Malmö vid 1500-talets mitt

Galgar med dinglande tjuvar, hjul för stegling och styckning av grövre missdådare, stakar med avhuggna huvuden som spetsprydnader, denna makabra syn ingick i bilden av städerna under medeltiden och långt senare. Skräckbilden inpräntade på det mest påtagliga sätt, att det var ett rättssamhälle man nalkades. Om de dramer, vars slutakt på detta sätt fått längre spelrum, därom har våra domböcker från denna tid så gott som intet att förtälja. Sällan om ens någonsin påträffas redogörelse för ett brott med påföljande avrättning, som håller sig inom gränserna för det sedvanliga. Det är en avslutad sak, som inte noteras.

Annorlunda ställer det sig med de brottsmål, som skiljer sig från gängse mönster och där följdverkningar av någon art kan förväntas. När sålunda en till dödsstraff förvunnen benådas till hudstrykning och förvisning från staden, antecknas detta för att vid överträdelse kunna åberopas. Ett tjuvband kunde under tortyren ange en mängd medbrottslingar, som det var angeläget att kunna efterspana, varför dessa uppgifter noterades sida upp och sida ner, även när tjuvarnas eget straff utelämnats. När rätten någon gång i sin dom avvek från lagens bokstav och benådade en till skamlig hängning dömd person till "ett svärd", d. v. s. mera hederlig halshuggning, antecknades namnen på dem, vars förbön orsakat strafflindringen. Liksom i andra sammanhang synes man ha varit särskilt angelägen att ha svart på vitt, när folk utanför stadens rättsområde varit inblandade. Den långa raden tjuvar med främmande påbrå, som noterats, ger oss en säkerligen falsk bild av ett Malmö med mera laglydiga invånare.

I ett par fall från mitten av 1500-talet, då personer utanför stadens hank och stör dömts på bytinget, möter oss ett egendomligt rättsförfarande, som måste grunda sig på domarregler, av vilka eljest få om ens några spår bevarats.

Måndagen "woffen" 1571 infördes på bytinget inför de fyra borgmästarna och hela rådet en kvinna, född i Hörby, som bestulit några bönder på Söderslätt. Dessa stod nu och "klage over hende" och för var och en förtecknades de saker, hon lagt sig till med, sängkläden och sängdynor, hyenden, agedynor, mässingskittlar, grytor och annat sådant. Bönderna var från Hindby, Lockarp, Fosie och Hyllie. Namnen på de sju tingmännen antecknades, men även "domsmend over hende" nämligen Michel Jude i Hindby, Anders Ipszön i Lockarp, Anders Lauritszön

från samma ort och Peder Nielszön i Hindby.[1] Det är sålunda de sistnämnda, tagna utanför de bestulnas krets, som ehuru bosatta utanför Malmö, på bytinget beordrar straffets verkställighet. Dödssättet har inte angivits, men troligen har den stackars kvinnan begravts levande under en balja, det för det svagare könet förbehållna ohyggliga straffet.

Några år senare den 15 juli 1575 finner vi ett liknande fall. En kvinna hade stulit en kappa "paa bygden" och Anders Nielszön i Tygelsjö "talede paa samme sag". Även nu uttogs "domsmend" från trakten, Niels Matzen i Klagstorp, Anders Matzen från samma ort och Anders Fönbo i Tygelsjö.[2]

Ett tredje fall av samma art hade inträffat redan flera år tidigare, dock utan att de bestulna böndernas namn antecknats. Två "samköbere" d. v. s. hälare hängdes en julidag 1553 för stöld av silver och annat från några bönder. "Domsmend" var Bent Perssön i Tirop, Matz Olssön i Högestad och Hans Anderssön från samma ort.[3] De bestulna har otvivelaktigt varit från samma trakter.

Ett motsvarande tillvägagångssätt men under helt andra förhållanden förekom i Helsingör, där det i rättsfall mot utlänningar någon gång utsågs landsmän eller i varje fall "fremmede till att dömme".[4] Även här är det till folk utanför domstolen, som slutfasen i rättegången överlämnas.

Endast i de fall, då brottet skulle sonas med dödsstraff, utsågs "domsmend". Alla lindrigare former av bestraffning svarade borgmästare och råd, byfogde och tingmän ensamma för. En genomgång av stöldmålen under perioden 1553—1575 visar, att i de långt övervägande fallen är det utombysfolk, som varit inblandade. Av de 47 protokollförda anges för 34 tjuvar hemort utanför Malmö. De övriga fördelas på några, som stulit på främmande orter, ett par tre tjänstepigor och drängar samt några hälare, som väl alla kunnat tillhöra ovannämnda kategori, utan att detta antecknats. Endast en tjuv, som haft arbete på hospitalet, synes kunna rubriceras som Malmöbo, men även i detta fall kan man misstänka någon anknytning utanför staden. Mycket talar för, att i stadsböckerna endast införts de mål, i vilka folk med hemort utanför staden varit inblandade. I en bilaga belyses detta förhållande ytterligare.

Hur det gick till, när man uttog "domsmend", känner vi rätt väl till tack vare uppgifterna i ett ovanligt fullständigt redovisat förfalskningsmål mellan två lybeckare, vars handläggning kungen 1555 hänskjutit från Trelleborg till borgmästare och råd i Malmö. Visserligen gäller det här den större nämnden, "15 mend", varom mera längre fram, men förfarandet har otvivelaktigt varit detsamma. Sedan alla dokument i

saken ordagrant noterats, följer borgmästare och råds sammanfattning av målet och därav föranledd dom. Därefter kommer så "the femten mends dom, som de sagde oven paa borgmestere och raads dom till tinge om Hans Mulis och Hening Krusis sag". Här omtalar dessa till namnen uppräknade domsmän, att de av "the dannemend, som ting sad, och af menige tingmend udnævndes att grandske, forfare och sige" d. v. s. döma i målet om det förfalskade brevet. De hade gått igenom alla till målet hörande handlingar, likaså "then dom, som borgemestere, raad och Kongens foged dömt", varefter de förklarade brevet vara förfalskat och "then dom, som borgemester, raad och byfoged her af raadhuset hafver sagd, then fuldbyrde vi med thennom rett och sandt att vere och same Hening saaledis att straffes och slig rett att staa, som then falske bref och segl bruger".[5] Målet har sålunda först handlagts på rådhuset av borgmästare, råd och byfogden, därefter har på bytinget de av dem och tingmännen utsedda domsmännen granskat deras åtgärder och uttalat, att deras dom skulle gå i verkställighet.

Liksom vid detta tillfälle synes i det fåtal fall, då domsmän nämnes i stadsböckerna, dessa ha uttagits ur den på tingsplatsen samlade folkmassan. Vid flera tillfällen antecknas utom domsmännen även namnen på de tingmän, som medverkat vid målets behandling. Domsmännen valdes således utanför deras krets. Anmärkningsvärt är, att i dessa små nämnder endast hantverkare och likställda ingått. Samhällets översta skikt synes ha undandragit sig detta värv. Det är skräddare, murmästare, bagare, väktare och lertrampare, till och med en, som betecknas med sitt namn i folkmun, Christiern med fingeren.

Det sedvanliga antalet domsmän har otvivelaktigt varit tre. Bland de i Malmö stadsböcker antecknade fallen finns endast ett par undantag. Det ena gäller ett av de ovan relaterade fallen, då bönder utsetts för uppdraget och antalet ökats till fyra, det andra, som inleder efterföljande redovisning, synes vara ett gränsfall mellan "domsmend" och den manstarka nämnden "15 mend". De invecklade omständigheterna i detta mål har måhända föranlett denna förstärkning.

Det tidigast noterade fallet gäller sålunda en beryktad kvinna, Anne Suddens, som fick sin dom på bytinget den 2 maj 1558. Hon hade tidigare förvisats från staden, men hade återvänt och stod nu anklagad för falsk beskyllning mot en man för stöld. Först redovisades nu alla hennes tidigare bedrifter, varefter man uttog 9 "dannemend", som hade att "granske och sige paa samme sag". På grund av hennes obevisade beskyllning dömde de henne själv till tjuv och utmätte straffet till, att hon skulle "stande sin rett under en baalg", d. v. s. begravas under en

balja. Eftersom hon påstod sig vara havande, lindrades dock domen till kåkstrykning och ny förvisning.[6]

Om Peder Brolæggers son, som tre domsmän följande år dömde till hängning, saknas uppgifter utöver detta korta konstaterande.[7] Detsamma gäller Peder Söffrensen, som begått stöld hos en borgmästarehustru i Falsterbo. Han nämnes i samband med en annan tjuv, bördig från en ort på Själland, som dock benådades och landsförvisades. Domsmän uttogs här endast i det förra fallet, där dödsstraff utmättes.[8]

En tjuv från Rostock hade varit fräck nog att bland annat lägga sig till med ett par vapen från en soldat på slottet, varför slottsfogden i egen hög person presiderade, när han vid mickelstiden 1562 dömdes till hängning. Bland de tre domsmännen finner vi Hans Hyrde.[9]

Av den bekännelse, som Claus Kock den 9 nov. 1571, tydligen under tortyr avlade inför borgmästare, råd och byfogde, framgår, att hans hustru bodde i Trelleborg och på annat ställe nämnes han såsom varande "under Trelleborgs fana". Även nu var domsmännens antal tre.[10]

Formuleringen "then degen Oluf", alltså den där djäknen Oluf, som stulit från en krämare, skulle näppeligen använts om en Malmöbo. Staden var inte större, än att protokollskrivaren lätt kunnat taga reda på efternamnet. Bland de tre domsmän, som den 25 maj 1573 straffade honom med hängning, var en färjeman, en annan ovannämnde Christiern med fingeren, på papperet föga representativa, men tydligen av sina medborgare betraktade som omdömesgoda.[11]

Anders Tuesen, som hängdes den 16 nov. 1573, hade stulit ett par hästar, som han bytt bort med bönder mot ett par ök. Denna kontakt med landsbygden ger givetvis i och för sig intet underlag för spekulationer rörande tjuvens hemort. Även här tre domsmän.[12]

Att överlåta det slutliga avgörandet till "domsmend" har naturligtvis inte varit en till Malmö begränsad rättspraxis. Tvärtom, dess utbredningsområde har omfattat hela Danmark. Detta framgår klart av 1558 års recess, som i § 13 förordnar: Nar nogen mand, enten tiuf eller nogen anden ugiernings meniske skulle dømis til døde enten udi kiøbstederne, til herritsting eller birketing, daa skal fogitten tage til seg beste tingmænd och sielluf met denom vere plictug at døme til eller fra oc ei tilnefne andre domsmend, som hertil sket er.

I Malmö slog man dövörat till och fortsatte att utse domsmän, tills stadsskrivaren Jens Lauritzen 1577 efterträddes av Hans Warberg. Denne skyndade också att ställa sig till efterrättelse en redan 1551 utfärdad förordning om särskilda böcker för bytingets ärenden.

De samtida stadsböckerna från Ribe och Helsingör innehåller inga mål, i vilka domsmän nämnes och i övrigt är det föga troligt att något nämnvärt på detta område bevarats. De mångtusende dokumenten från medeltiden innehåller till långt övervägande del ärenden av ekonomisk karaktär, skiften och donationer, gårdsköp och gränstvister, krav och kvitteringar. Lyckligtvis har dock på grund av särskilda omständigheter ett dokument gömt sig kvar i en adelsmans arkiv, som vidgar kunskapen om domsmän såväl i tid som rum.

Till kungen och rettertinget hade den 13 april 1475 hänskjutits en "trette", i vilken Peder Bille på Svanholm klagade över, att en hans tjänare, Mattis Lerche, på olagligt sätt blivit avrättad. Denne hade beskyllts för stöld av några oxar från borgare i Roskilde, hade fängslats, misshandlats och slutligen förts till Semme häradsting. Där hade han med stöd av ett från Slagelse rådhus utfärdat vittnesmål, att han där sålt oxarna, dömts till hängning. Häradsfogden i Semme, Jep Broms, berättade härom bl. a., att han först "opkræft" 18 män, som skulle "sige" på brevet från Slagelse. Sedan dessa efter brevets innehåll funnit Mattis Lerche skyldig, tillfrågades de bestulna borgarna från Roskilde, om de krävde, att mannen avrättades. Sedan de bejakat detta, "opkrævde" häradsfogden "de ham skulde dømme og hand dømtes at hænge".

Eftersom en tidigare beviljad lejd för Mattis Lerche kränkts genom detta förfarande, utdömdes stränga straff. "Fogden, som dommer var", skulle låta begrava mannen i vigd jord, taga skrift, fasta och böta till landstinget och mannens släkt efter lagen. "De der gav dom over ham", erhöll en lindrigare, men dock hård dom liksom "de 18 mend, der sagde paa det brev". Synnerligen hårda straff drabbade dem, som gripit Mattis Lerche på olagligt sätt.[13]

Som synes är gången densamma som hundra år senare i Malmö och det framgår klart, att vi här har ett ströfall bland otaliga andra, som förblivit okända. Endast omständigheter, som på intet sätt har med valet av domsmän att göra, har föranlett, att akten bevarats.

Samtidigt med "domsmend" förekommer de nämnder, som efter medlemmarnas antal benämndes "15 mend", någon gång "16 mend". Dessa nämnder hade "efter recessens lydelse" att utreda grövre brott, mord och dråp och sedan med motivering avkunna dom. Otvivelaktigt har sådana nämnder även handlagt trolldomssaker, men dessa infördes ej i stadsböckerna. I och med att bytingets domböcker påbörjas 1577, väller dessa processer in över alla gränser. För varje anklagad utses "15 mend", som har att leda förhören, fria eller fälla och i senare fallet utmäta straffet.

Liksom när det gällde "domsmend", finner vi, att när "15 mend" skulle behandla mål, som rörde person utanför stadens jurisdiktion, kunde i nämnden ingå folk från orter utanför Malmö. Bland de "15 mend", som den 25 november 1551 uttalade sig i ett mål mot en bonde från Fårabäck, uppräknas jämte nio Malmöbor även sex bönder från Oxie, Sallerup och Hyllie. Denna nämnd hade dock endast den begränsade uppgiften att jämföra en stulen säck med en annan av den bestulnes säckar. Tjuven erkände slutligen, men blev benådad och landsförvisades. På något sätt har det ändå trasslat till sig, ty rubriken i stadsboken förmäler, att han "hengt bleff".[14] Det är föga troligt, att ovannämnda "15 mend" härvid medverkat. Liksom i ovan relaterade fall från 1475 har deras roll inskränkt sig till en granskning.

För vanliga stöldmål, där rannsakningen utmynnat i en dödsdom, har det sålunda ansetts tillräckligt, att ett fåtal "domsmend" beordrade straffets verkställighet. När det gällde grövre brott, mord, dråp, förfalskning och trolldom, tillsattes den större nämnden "15 mend", som svarade för målets handläggning från början till slut, från rannsakning till dom. Alltjämt är det dock svårt att förklara, varför i somliga stöldmål med dödsstraff som påföljd "domsmend" utsetts, i andra icke. Gissningsvis har det haft något att göra med, om tjuven gripits på bar gärning, då proceduren kunnat ytterligare förenklas. Med tanke på de snabba och ofta synnerligen koncentrerade notiserna om dessa brottsmål i stadsböckerna, får man väl också räkna med, att orsaken kunnat vara skrivarnas bristande noggrannhet.

NOTER:

[1] Malmö stadsbog 1571 s. 504.
[2] „ „ 1575 s. 577.
[3] E. Bager: Malmö stadsbog s. 144.
[4] Laurits Pedersen: Helsingør i Sundstoldstiden 1426—1857 s. 80.
[5] E. Bager: a.a. s. 263 f.
[6] „ „ s. 391.
[7] „ „ s. 433.
[8] „ „ s. 437.
[9] Malmö stadsbog 1562 s. 166.
[10] „ „ 1571 s. 520.
[11] „ „ 1573 s. 560.
[12] „ „ 1573 s. 588.
[13] W. Christensen: Danmarks Breve fra Middelalderen.
[14] E. Bager: Malmö stadsbog s. 85.

Bilaga.

Tjuvars och hälares hemorter, stadsböckerna 1553—1575

	hemort	hemort ej angiven
1553	Tyskland	
	Tirop, Högestad	
1558	tidigare förvisad	
1560	Henricstorp	
		Elline Braads
	hitsänd tjuv	
	Bircke i Fers herrit	
	Maglesede i Hör sogn	
		tjuv: stöld i Wæ och Landskrona
	Guldager	
	Ystad	
	Olborg	
	Landskrona	
	Viborg	
	Jylland	
	Viborg	
	Stralsund	
1561		en pige
		Carine Ipsdatter: stöld i Hamstedt
	landsknekt	
1562	Wesby i Jylland	
	Rostock	
	Lund i Fyn	
		två tjuvar: stölder på landet
1563	Blekinge	
		Ingvor Graa: stöld i Nestved
1566	Trelleborg	
1569	S:t Peders sogn i Olborg	
	Horsens	
1570	Trelleborg	
	Weille	
	Bieröd, Knislinge sogn	

1571	Bestrop, Hanne herret i Jylland		
	Weille		
		kjorteltjuvarna Knud Fanden o. Christen Aalborg	
	Landskrona		
	Trelleborg		
	Hörby		
1573	Toffte		
		Knud Tygesen: stöld i hospitalet	
	Lund		
		Degnen Oluf	
1575	Tygelsjö		
	Wiborg		
		en dreng, en pige	
	34		13

BOUPPTECKNINGAR MED ÄLDRE TEXT

Förkortningar:

Eske Bille DM	E. Bager: Eske Bille och Bergenhus län 1534—37 Danske Magazin 8 R. 1:3 h.
Breve til og fra MG	E. Marquart: Supplement til Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre Danske Magazin 7 R. 5:1 h.
DM	Danske Magazin.
MS	E. Bager: Malmö Skifter: Bofortegnelser 1546—1559.
B & R	Borgmestere og raad.

Bouppteckning År	Nr	Innehåll med sidhänvisning
1546	3	Eske Bille DM s. 184, fragment av räkenskap MS s. 228.
1548	5	Brevinledning MS s. 228.
1554	11	Summarum — taprians lön MS s. 228.
1557	16	Namnförteckning MS s. 229.
1558	19	Förteckning på stöldgods MS s. 228.
1558	26	Prästen Niels Jespersøns lönekvitto MS s. 229.
1558	28	Förvärv av borgerskap MS s. 229, Eske Bille DM s. 181.
1558	29	Fragment av skattelängd MS s. 230, brevinledn. MS s. 230.
1559	33	Eske Bille DM s. 192.
1559	35	Utgifter för tegelbränning MS s. 230.
1560	41	Eske Bille DM s. 185.
1560	42	Eske Bille DM s. 189.
1560	46	Eske Bille DM s. 192.
1560	47	Förteckning på hästar och hö s. 79, transport av sten från Mogenstrup s. 79, skatt från Gloustorp, jordebogen s. 77.

1560 48 Ciseräkenskaper: köp av pryssing s. 45.

1560 51 Sida av S:t Petri räkenskaper 1549 s. 34, leverans av Mogens Gyldenstjernes havre enl. Herluf Trolles befallning s. 80.

1563 63 Søffren Jensens i Hyby uppbörd av lamm och pengar s. 85.

1563 64 B & R:s brev till Peder ang. borgm. Jacob Pedersens klagomål s. 62.

1563 65 Eske Bille DM s. 179, två latinska sentenser s. 92.

1563 66 Jordebogen 1550 s. 74.

1564 67 Namnlista: Jøren Thym . . . s. 89.

1564 69 Jordebogen 1550 s. 74.

1564 70 Jordebogen 1550 s. 74.

1564 71 Jordebogen 1550 s. 74, sagefald s. 42, uppbörd av korn i studeleje och vid Suerte bro s. 82.

1564 73 Stympad förteckning på adelsmän med familjer, ridefogdar och skrivare s. 88.

1564 74 Lönelista för stenhuggere och stenleggere s. 48, Eske Bille DM s. 179, 183, 185, skattelängd, andra och åttonde rotarna s. 36, indtecht af klockerne etc. s. 28, register över Hans Fønbos utgifter s. 80, befästningskostnader för Östre rundel och bössehuset s. 66, förteckning på legoknektar i härbärge hos Willom Hanssen s. 65, stympat rättegångsreferat mellan Anne och Heynes arvingar s. 90, brev till Jörgen Kock från hans hustrus mostrar, Sitze, Anne och Carine Pedersdöttrar s. 67, förteckning på inköpta varor: item hauer yech etc. s. 92, Malmö stads ciseindtechter Majus s. 45.

1564 75 Jordebogen 1550 s. 74.

1564 76 Jordebogen 1550 s. 74.

1564 77 Eske Bille DM s. 187, brevinledning: Jeg Peder Jude Tollere s. 89.

1564 78 Utanskrift till B & R s. 90.

1564 78 a Malmö stads ciseindtechter 1555 januarius s. 45.
Eske Bille DM s. 181.

1566 81 Eske Bille DM s. 187, minneslista: adt tale met lille Mary etc. s. 79.

1566 82 Förlaga till S:t Petri kyrkas räkenskaper s. 35.

1566 83 Malmö stads ciseindtechter 1555 februarius s. 45.

1566 84 Förteckning på bönders i Jerista herret vagntransporter s. 86, stympad räkning på utlägg för fru Anne Sparre s. 83.

1566 85 Utanskrifter: Jurgen Münter, Nells Kundzae s. 90.

1566 87 Proviantering av ett fartyg, destinerat till Danzig s. 85, Malmö stads ciseindtechter 1555 december s. 45.

1567 88 Förlaga till stadsbogen 1565 20/4 s. 55.

1566 89 Snabbnotering av vittnesmål beträffande pigen, som hengt blef s. 52, prissättning på diverse tyger s. 50, nämnd, möjligen domsmän över Hans Lollickes dotter: Her Hans Siundesen etc. s. 91.

1566 90 Eske Bille DM s. 188.

1567 92 Brev till B & R från myntmästaren Pouel Fechtel s. 53, B & R:s intyg om vittnesbörd beträffande Oluf Hansens börd och frejd s. 51, stympad bröllopsinbjudan till Jens s. 73, koncept till avslutning på skuldebrev till Jörgen Kock s. 67, stympad snabbnotering till skiftebrev i stadsbogen 1554 5/11 på blad ur längd med överskurna förnamn s. 51, stympad förlaga till samma skiftebrev s. 52, och till stadsbogen 1554 3/11 se E. Bager: Malmö stadsbog 1549—1559 s. 226, fragment av förteckning på fordringsägare i dödsbo: Abbit Cristiern etc. s. 49.

1567 93 Eske Bille DM s. 184, B & R:s intyg beträffande skepparen Simon Jahanszen s. 62.

1567 94 Fragment av skattelängd: Gundell Morthens etc. s. 89.

1567 95 Rådman Michel Matzens brev till Jens Lauritsen s. 71.

1567 96 Prammendenes önskemål till nytt skrå för dem och möndrikerne s. 54, Eske Bille DM s. 186.

1567 98 Fragment av boupptecknings. 50.

1567 99 Hans Dresselers intyg om Mons Persens lön och sillsaltning s. 91.

1567 100 Lista på bottsmend s. 66.

1567 101 Brev till Peder angående betalning för korn s. 90.

1567 102 Fribrev från rotmästaretjänsten för Jens Grön s. 59.

1567 103 Fragment av boupptecknings: bl. a. marsvinsflesk s. 50.

1568 105 Fragment av uppbördslängd: Sture Vpager etc. s. 87.

1569 106 Leverans av virke till Hwellingh s. 85, utanskrift: Jens Lauerizen s. 90, borgensmän för Thönnis Andersen s. 91.

1569 107 Stympad notis av Jens Lauritsen angående eventuell fordran s. 83.

1571 110 B & R:s rekommendationsskrift för Frans Søffrensens hustru s. 61, fribrev från rotmästaretjänsten, dat. 1571 23/2, utan namn se bouppt. 1567 s. 102, sista delen av Mariane Baads

skuldebrev till rådman Peder Knudsen, första delen i bouppt. 1571: 112 s. 60.

1571 111 Udgift till stadens nötte etc. s. 65, udgift formedelst 25 heste etc. s. 65.

1571 112 Början av Marine Baads skuldebrev till rådman Peder Knudsen, slutet se bouppt. 1571: 110 s. 60.

1571 114 B & R:s öppna brev beträffande Cristiern Matzens afkald s. 61. Breve til og fra MG DM s. 63:5.

1571 115 Embede och laug: jordskyld s. 42.

1571 118 Breve til og fra MG DM s. 60—62: 1.2.3.4., Malmö stads ciseräkenskaper: förteckning på pröjsing etc. s. 45.

1571 119 Fragment av bouppteckning: Lauritz Tulszen etc. s. 49, utanskrift: Peder Munck s. 90, utestående landgille i Jerrestad herret s. 87, Sancte Mortenns afften grumme etc. s. 92, fragment av räkenskap på plattyska: Frans Treptow s. 91.

1572 120 Fribrev för borgare, som genom annan man fullgjort sin tjänst på örlogsskeppen dat. 1571 5/3, namnen ej införda s. 59, likalydande fribrev med annan stavning, dat. 1569 13/3 utan namn s. 58.

1572 121 Formulär till bröllopsinbjudan s. 72, Moder Marine Oluff Lassis: boförteckning och skifte s. 49.

1573 122 B & R:s brev till Aatte angående leverans av bröd till flottan och förslag till ändrat förfarande s. 58, formulär till bröllopsinbjudan som 1571: 121, men med namnet Hans infört s. 72.

1573 123 De första raderna av bröllopsinbjjudan som 1572: 121 s. 72.

1573 124 Mogens Jensøns kvitteringsbrev till Jens Lauritsen för förvaltningen av fastigheter s. 71.

1577 125 Breve til og fra MG DM s. 64—67: 6.7.8.9.10.11.

1577 126 Fru Kirstine Gabriel Gyldenstjernes landgillesmör 1563 s. 84, förteckning på matvaror, sända till Köpenhamn, virke till Helne kirke samt diverse hushållsinventarier 1563 s. 80.

1577 127 Fortsättning på föregående till Köpenhamn s. 81, förteckning på innehav av tunnor i fyra rotar s. 89, påbörjad anteckning om Knudsbröder, som skall göra Knudsgille s. 91, B & R:s brev att kyrkvärdarna av Jörgen Bille till Ellinge fått vederlag för friköpandet av en gård från jordskyld s. 62, korrigering av landgillet från en gård genom tillägg och avdrag på skatteslagen s. 87, B & R:s brev till Niels Kaas,

Peder Munck och Cristopher Walckendorp ang. översändandet av 20 bösseskötter till Köpenhamn s. 55, udgifft paa Her Magnus Gildenstiens gaard i Malmö 1563, endast rubriken s. 80, förteckning på skeppsbyggare och timmermän s. 66, på båda sidor stympad slutsummering av ett stort antal poster av okänt slag, då endast mått och värden bevarats s. 92.

1580 145 B & R:s brev om arvskifte efter Hans Matsøn Bødkers hustru Kirstine Lauritzdaatter, dat. 1582 2/4 (!) s. 63.

B & R:s rekommendationsbrev till skepparen Lauritz Jenssen, dat. 1582 30/3 (!) s. 63.

(1)
Indtechtt aff klockerne som erre ringd och aff liusene som erre brentt offuer liigh och indtechtt for leierstede ij kirckenn
Item haffuer iegh først oppeborrid aff Ane Peder Fønbos der wester for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 7 mrc
Item oppeborrid aff for*ne* Ane for liusene som brende offuer sa*m*me hindis husbonde 8 sk
Item oppeborrid aff sa*m*me Ane for klockerne ringd*is* for hindis drengh 1 mrc
Item oppeborrid aff Beritte Søffren Nymands for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 1 mrc
Item oppeborritt aff Morte*n* Pattinemager for klockerne ringd*is* for hans hustruis moder 1 mrc
Item oppeborritt aff en harnskwiskere for klockerne 1 mrc
Item oppeborrid aff en fre*m*mid mand ij Humle streditt for klockerne 1 mrc
(1v) Item oppeborrid aff Knud Draffuere for klockerne ringdis for ha*n*s hustru 1 mrc
Item oppeborritt aff Anders Wognmand for klockerne ringd*is* for een pige wor fød ij Trelleborg 1 mrc
Item oppeborritt aff Ane Powell Nilsens for klockerne ringd*is* for hind*is* dotter 4 mrc
Item oppeborritt aff Claus Ramsø for klockerne ringdis for hans hustru 4 mrc
Item oppeborritt aff for*ne* Claus for liusene som brende offu*er* sa*m*me ha*n*s hustru 4 sk
Item oppeborrid aff en herrema*n*d for klockerne ringd*is* for ha*n*s suend 1 mrc
Item oppeborrid aff Hans Suan for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstre 7 mrc
Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for Laurs Ienssz der wester 1 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringd*is* for en skipper so*m* døde till Kristenn Løssers 4 mrc
Item oppeborrid aff th*e*n blaa iudis høstre for klockerne ringd*is* for hindis husbo*n*de 7 mrc
(2) Item oppeborrit aff Ane Jens Kockis for hi*n*d*is* husbo*n*d*is* leiersted ij kircke*n* 10 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Ane for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 4 mrc
Item oppeborrid aff s*a*mme Ane for liusene so*m* brende offuer hind*is* husbo*n*de 10 sk
Item oppeborrid aff Henrich Brabander for klockerne ringd*is* for ha*n*s barn 1 mrc
Item oppeborritt aff Ane Ha*n*s Hickebiergis for hind*is* barns leiersted ij kircken 5 mrc
Item oppeborritt aff for^{ne} Ane for klockerne ringd*is* for hindis barn 1 mrc
Item oppeborritt aff Rassmus Ollsszens hustru for klockerne ringd*is* for hind*is* husbo*n*de 4 mrc
Item oppeborrit for liusene som brende offuer for^{ne} Rassmus 20 sk
Item oppeborritt aff Jørge*n* Skomager for klockerne ringd*is* for ha*n*s hustrus søster 1 mrc
Item oppeborritt aff Anders Tømmerma*n*ds høstre for klockerne 1 mrc
(2v) Item oppeborrit aff Christine Hans Laurittsszens som boer ij Christiern Remsniders gaard for klockerne 1 mrc
Item oppeborritt aff Andris Kryttzis høstre for klockerne ringd*is* for en ga*m*mel qui*n*de hun lod begraffue 1 mrc
Item oppeborritt aff Niells Skomagere for klockerne 1 mrc
Item oppeborrit for klockerne ringd*is* for Mons Wiiger 1 mrc
Item oppeborrit aff Søffren Snidker for klockerne 1 mrc
Item oppeborrid aff hallte Søffren Brygers høstre for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 1 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringd*is* for Kirstine Her Hans Herma*n*ds 1 mrc
Item oppeborrid for liusene so*m* brende offuer for^{ne} Kirstine 12 sk
Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for Matts Huggere 1 mrc
(3) Item oppeborritt aff Nils Bosszen Bødkere for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstre 4 mrc
Item oppeborritt aff for^{ne} Niells for liusene so*m* brende offuer hinde 4 sk
Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for en qui*n*de bode ij Marine Sittels strede ij Peder Sporemag*er*s huss 1 mrc
Item oppeborrid aff Hans Graatorp for klockerne ringd*is* for hans piige 1 mrc
Item oppeborritt aff for^{ne} Hans for liusene brende offuer hinde 4 sk
Item oppeborrid aff Ha*n*s Laurittssz wid Østreportt for klockerne ringd*is* for ha*n*s barn 1 mrc

Item oppeborritt aff Morten Pattinemagers hustru for klockerne ringdis for hindis husbonde 1 mrc
Item oppeborritt aff Niells Striigers høstre for klockerne ringdis for hindis husbonde 1 mrc
(3v) Item oppeborrid for klockerne ringdis for Niells Kremmere 1 mrc
Item oppeborritt aff Jens Remsnidere for klockerne ringdis for hans høstre 1 mrc
Item oppeborrid aff Atte Wognmand for klockerne ringdis for hans høstre 1 mrc
Item oppeborrid aff Rasmus Ienssz som boer tuertt offuer fra Jens Kiellssz for klockerne ringdis for hans barn 1 mrc
Item oppeborritt aff en quinde hoss Mester Jacob for klockerne ringdis for hindis daatter 1 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringdis for Niells Hanssen Wogmand(!) 1 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringdis for then høuitzmand 7 mrc
Item oppeborrid for liusene som brende offuer ham 20 sk
Item oppeborrid for samme høuidsmands leiersted ij kircken 10 daller
(4) Item oppeborrid for klockerne ringdis for Laurs Iude hoss Matts Ollssz 1 mrc
Item oppeborrid aff Jens Brock for klockerne ringdis for hans daatter 1 mrc
Item oppeborrid aff Jens Toffelmagere ij Grønegade for klockerne ringdis for hans barn 1 mrc
Item oppeborrid aff Rasmus Lollicke wid Østre portt for klockerne ringdis for hans drengh 4 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringdis for Marine Hogs 1 mrc
Item oppeborrid aff Henrich Snider for hans hustruis leiersted ij kircken 10 mrc
Item oppeborritt aff forne Henrich for klockerne ringdis for samme hans høstre 7 mrc
Item oppeborrid for liusene som brende offuer hinde 8 sk
Item oppeborrid aff Jørgen Rockemagere for klockerne ringdis for hans barnn 1 mrc
(4v) Item oppeborrid for klockerne ringdis for Jon Muremester 1 mrc
Item oppeborrid aff reersuenden paa slottid for klockerne 1 mrc
Item oppeborrid for klockerne ringdis for Casper Snidkere 1 mrc
Item oppeborritt aff Hans Raffn for klockerne ringdis for hans barn 1 mrc

Item oppeborritt aff Anders Kiellssz for klockerne ringd*is* for hans barn 1 mrc

Item oppeborritt aff ga*m*le Peder Fønbo for klockerne ringd*is* for hans hustru 1 mrc

Item oppeborritt aff Hans Skreddere for klockerne ringd*is* for ha*n*s hustru 7 mrc

Item oppeborritt for liusene so*m* brende offuer hinde 1 mrc

Item oppeborrid aff Tostind Wognma*n*d for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstre 1 mrc

Item oppeborritt aff Marine Lollickis suog for klockerne ringdis for Marine 7 mrc

(5) Item oppeborritt aff Mette Laurs Gubbis for klockerne ringd*is* for Lauris 4 mrc

Item oppeborrid for klockerne ringd*is* for Barbara Teusis 1 mrc

Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for Hans Porsse 1 mrc

Item oppeborritt aff Ped*e*r Jude for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstruis moder 1 mrc

Item oppeborrid aff Jens Skriuere for klockerne ringdis for hans barn 1 mrc

Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for Niells Frendessz 1 mrc

Item oppeborritt aff Jens Ski*n*dere for klockerne ringd*is* for th*e*t andre barn 1 mrc

Item oppeborrid aff Marine Valentins for hindis husbondis leiersted ij kircken*n* 10 mrc

Item oppeborrid aff for^{ne} Ma*r*rine for klockerne ringd*is* for Valentin 4 mrc

Item oppeborrid aff Marine Valentins for liusene som brende offuer ha^{m} 20 sk

(5v) Item oppeborrid aff Niells Guldsmid for klockerne ringd*is* for hans drengh 1 mrc

Item oppeborrid aff Karine Bagers for klockerne ringd*is* for hind*is* mestersue*n*d 4 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Karrine for klockerne ringd*is* for hindis husbo*n*de 7 mrc

Item oppeborrid aff Bartolomeo Pottemagere for klockerne ringd*is* for hans barn 1 mrc

Item oppeborritt aff frue Ane Her Moge*n*s Gyllenstiernis for klockerne ringd*is* for en hindis tienere 1 mrc

Item oppeborrid aff Margrete Hans Horst for hindis husbondis ij kircke*n* 10 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Margrete for klockerne ringdis for hindis husbonde 7 mrc

Item oppeborrid aff Jens Møller for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstre 7 mrc

Item oppeborrid aff for^{ne} Jens for liusene so*m* brende offuer hinde 6 sk

(6) Item oppeborrid aff Karrine Bois for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 1 mrc

Item oppeborrid aff Bastian Kre*m*mer for klockerne ringd*is* for ha*n*s barn 1 mrc

Item oppeborrid aff Nils Mattssz for klockerne ringdis for ha*n*s barn 7 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Nils for liusene so*m* brende offu*e*r sa*m*me barn 14 sk

Item oppeborritt aff Boill Drucke*n*s for klockerne ringd*is* for hi*n*dis husbo*n*de 1 mrc

Item oppeborrid aff Peder Stingere for ha*n*s hustruis leiersted ij kircke*n* 10 mrc

Item oppeborrid aff for^{ne} Peder for klockerne ringd*is* for hans hustru 4 mrc

Item oppeborritt for liusene so*m* brende offuer for^{ne} Peders hustru 26 sk

Item oppeborritt aff Niells Guldsmid for klockerne ringd*is* for hans drengh som bleff ihiell slagenn wnder itt less høø 1 mrc

(6v) Item oppeborritt aff Orselle Hans Suerdfeiers for klockerne ringd*is* for hindis husbonde 1 mrc

Item oppeborritt for klockerne ringd*is* for lille Frants 7 mrc

Item oppeborritt aff Mester Balltzer for klockerne ringd*is* for hans barn 7 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Mester Baltzer for hans barns leiersted ij kirckenn 10 mrc

Item oppeborritt att Frants Bunttmagere for klockerne ringdis for hans barn 1 mrc

Item oppeborritt aff Kastenn Løser for klockerne ringdis for ha*n*s hustru 4 mrc

Item oppeborritt aff for^{ne} Kasten for hans hustruis leiersted ij kircken 10 mrc

Item oppeborritt for liusene so*m* brende offuer sa*m*me hans hustru 4 sk

Item oppeborrid aff Iuer Fogidsuend for klockerne ringd*is* for ha*n*s høstre 1 mrc

(7) Item oppeborrid for klockerne ringd*is* for lille Hans Tømmerma*n*ds høstre 1 mrc

Item oppeborritt for klockerne ringdis for Hans Jacobssze*n*n 7 mrc

Item oppeborritt for klockerne ringdis for Siisse Tostins daatter 1 mrc

Item oppeborritt aff Matts Jepssz for ha*n*s hustruis leiersted ij kirckenn 10 mrc

Item oppeborrid aff for*ne* Matts for klockerne ringdis for sa*m*me hans hustru 4 mrc

Item oppeborrid aff Morten Smed for klockerne ringdis for hans suend 1 mrc

Item oppeborritt for en kiøbenhaffns karll bleff lagd ij kirke*n*n 10 d*a*ler

Item oppeborrid for klockerne ringdis for ha*m* 7 mrc

Item oppeborritt for liusene so*m* brende offuer ha*m* 24 sk

(7v) Item oppeborrid aff Peder Bogeører for klockerne ringd*is* for ha*n*s hustru 4 mrc

Item oppeborrid aff Hans Daabellsteen*n* for klockerne ringd*is* for ha*n*s søn 4 mrc

Item oppeborrid aff for*ne* Hans for liusene som brende offuer sa*m*me hans søn 1 mrc

Item oppeborritt aff Siitse Spandemagers for klockerne ringdis for hindis piige 4 mrc

Item oppeborritt aff Christiern Glarmester for klockerne ringdis for hans sønn 1 mrc

Item oppeborritt aff Hallte Hemming for klockerne ringd*is* for hans barn 1 mrc

Bouppt. 1564: 74.

Skiften och boupptecknin**g**ar år 1562 efter följande i räkenskaperna omnämnda avlidna:

Stadsbogen

1562 23/1 s. 139 Peder Bogeføreris børns Margretes och Johannis møderne arff huer 15 mrc

1562 7/8 Wor mettborgere Lauritz Ollssz, som haffuer salig Lille Frantzis Jensøns søster gaff Frantz Jensøns effterleffuerske Gertrud Bertilsdatter affkald Boupptecknin**g**ar

1562: 58 Lauritz Bugge(!)

1562: 59 Then blaa Jude

1562: 61 Carsten Løsszers hustru Alhedt

Item 1549 bleff skriffuer kellerenn skylldig 80 marc, som han scall aarligen forrenntte intill thett bliffuer bethalede mett 4 marc

Item haffuer byenn lontt aff Jens Tordszønn aff kirckens penninge anno 1548

Aff Jens Olszøn ij bøckere gordenn rente penninge aff 13 marc 5 sk 1 alb staa igen aff thett han vor kirckenn skyldig 10 sk 4 alb (i marg.) sk:t

Nils Smid aff ett brøgge rede 2 marc

Lauris Bentsszøn Smid aff eth smedestet 1½ marc

Oluff Verckmester aff en brygge kaell, hans hustru gaff till kirckenn 2 marc

(baksidan) Enn gord som Meynertt Harcke aathe boer oc vor then gamle møntemesteris Henrich Dringelbiergis gordtt, liggindis norden adelgaden paa hiørnitt wtthe thett store fergestrede, som Meynortt holder friitt viin oc brødtt fore till kircken, oc scall ther forre giffue 16 marc *Bouppt. 1560: 51.*

Jfr S:t Petri kyrkas räkenskaper 1549

Item 1549 bleff Swenndt Swennd scriffuere kiirck*e*nn skylldug 80 mrc som*m* han scall aarliigenn forrente, intil the bliffue betallde mett 4 mrc

Item haffuer byenn laantt aff Jenns Torsszønn kiircke uerge aff kiirckenns penn*ing*e Anno 1548 thenn ottende dag nouembris 430 mrc, som stadenn forrennter huer aar aff hundrede 5 mrc intill the aff betallde worde oc er aarligen 21½ mrc

Jenns Ollssz wttj bødckeregaardenn rennte penninin*g*e aff 12 mrc 5 sk 1 alb, som ig*e*n staar aff thet han wor kircken skylldug 10 sk 2 alb

Niels Smid aff ith (str. smediested) bryggerede 2 mrc

(str. Oluff werckmestere aff enn bryggekedell 2 mrc)

Laur*e*ntts Bennttssz Smid aff ith smediested 1½ mrc

Oluff werckmestere aff enn brygge kedell som*m* hans hustru gaff till kircken 2 mrc

(S:t Petri kyrkas räkenskaper 1560)

2 karle som bøitte paa kircken gaff ieg	6 marc
En karl som halp thennom 1 dag	5 sk
Holt ieg thennom til øll oc mad then dag	—
En muremester for hand bøtte nogit ij kircken	8 sk
En karl som bar hannom kalck till	2 sk
Gaff ieg Rasmus Frandsmandt for hand giorde 3 par liusz, parit paa 24 marc, marckin 2 alb er	3 marc
For 1 klocke streng vid alterit, 22 fauffne, gaff ieg	22 sk
Gaff ieg Hans Horst for 1 otting brød	2 marc
Reynnicke for 2 lod røgilse	8 alb
Køffte ieg 1 tylt raffte, som kom til it planckeuerck wtj Herr Hans Krafftz haffue for	1 marc
Søm til bode planckeuerck for	8 sk
(baksidan) Køffte ieg 2 smaa ege sparre aff Søffrin Korssør for	6 sk
2 lecte for	8 alb
1 karl som giorde the samme plancke werch ij 2 dage, om dagen 4 sk er	8 sk

Bouppt. 1566: 82.

(1) Jens Knudsz Pouil suorer degnn	0
Benthe Per Iudes och 1 husquinde	4 sk
Jens Brock	8 sk
Michel sauscherer	4 sk
Jacob glarmester	2 sk
Rasmus Laurisz	2 sk
Kasper tiske snedker	4 sk
Margrethe Peters	4 sk
Anne Fra*n*ds ma*n*ds	2 sk
45 mrc 2 sk Anden Raad	
Lickhart fan Skiørmer	4 sk
Margrethe Ericks	1 sk
Boel Poels	1 sk
ith ødehuss	—
Dorethe Cisemesters	1 sk
P*er* draffuere	2 sk
Albritt sneker	1 sk
Søffren dragere	ringer
Andris Jude	2 sk
1 lands knect	1 sk
(*str.* Mortijn Iensz er icke borere)	
Andris Hellebards datter paa roses gaard	1 sk
Marthen temmerma*n*dt	1 sk
Jep dragere	2 sk
Christe*n* bysuend	0
Jørge*n* Hansz	2 sk
Oluff Samsing	2 sk
Marine malers	2 sk
Marine Clemids	2 sk
Mass Grand	2 sk
Christen bysuend met fingern	1 sk en quine ij huse
Anne Nielsdatter	2 sk
Johanne Inguors met dattern	2 sk
(1v) Lauris Iude	4 sk
Andris temmermand	2 sk
itt øde huss	—
Appelune Tygis	2 sk

1 øde huss	—
Per Dringelberis gord	0
3 øde huss	—
Trøels dragere	6 sk
Her Hans Siuedsz	0
Bispens gaardt	0
it øde iordt	0
Karine skreders	2 sk
(*str.* Niels Lolicke thien)	
Esbiørn ij thet hus	2 sk
itth øde huss	—
(*str.* Oluff Clemedsz) 2 sk	
en mand ij thet hus	2 sk
Cisse Smeds	1 sk
Barthel Hansz	2 sk
øde huss mester Jøren bødel	2 sk
Knud fogdesuend	2 sk
Hans Olsz	2 sk
ith øde huss Marine Anne leremoer	0
Mass Nielsz	2 sk
Søffre*n* ringere	0
Margrethe Ieppis	0
Kirstine Herske Laurisz	1 sk
Iens drauere	4 sk
Lauris Fønbu	2 sk
Anne Mass brøgers	8 sk
Lijlienn	0
Niels Knudsz	8 sk
Mester Iacobs gord	—
Marrine Mas Bus	1 sk
Villo*m* graffuere	1 sk
(2) Eline Mørss	1 sk
Lijzebet Jensdatter	2 sk
Marrine Christens	2 sk
Tyre toffelmagers	1 sk
itt øde huss	—
In*n*ger oc hendis datter	1 sk
Poel suarer	4 sk
Kirstine Korthemesters	2 sk

2 øde huss	—
Iørgen veffuer	4 sk
Søffren muremester	4 sk
Per Knudszens gaard	—
Hans Pilt	6 sk
itt øde huss	—
1 quinde som haffuer sinn hosbonde paa slottit Per skredere	2 sk
Her Masz	0
Her Hans Krafft	0
Jesper maler	0
Hans Skotte	2 sk
Iens Brock	4 sk
Thomis hattemager	2 sk
Orsle Iacobs	1 sk
Hans badsker	4 sk
Mass Prisz	—
Niels Trelleborre	8 sk
Hogen guldsmed	1½ mrc
Høffuids manden	—
Ambrosius badsker	8 sk
Jørgen Faaborrig	1 mrc 4 sk
Mas Holse	1 mrc
Iørgen Boringholm (*str.* Mass skomager)	1½ mrc
Hans Fickesz	8 sk
Hans Raffn	1 mrc 4 sk
Iacob skredere	8 sk
Thomis Rosz	2½ mrc
Hans Graatorp	3 mrc
Villom Thomisz	2½ mrc
Margrethe Hans Pattersens	2½ mrc
Hans Lauriszen	2 sk
Calenti stredit	
Elsze Søffren kremers	12 sk
Iuer	4 sk
Hans Mønbu	4 sk
Dauid veffuere	4 sk
Hans Strackom	8 sk

Hans platen slar	2 sk
Andris veffuere	4 sk
Lauris Nielsz	4 sk
Anne Nielsdatter	1 sk
Anne Tygis	1 sk
Michel tromslar	0
Oluff temmermandt	8 sk
Rasmus Lolicke	4 sk
Hans skredere	2 sk
Lauris Hemmingsz	2 sk
Hans Knop	2 sk
Oluff muremester	4 sk
Hans Poelsz	4 sk
Jens Fønbu	4 sk
Christofer Olsz	4 sk
Marine Marthens	1 sk

— — — — — — — — — — — — — —

(1) Ittem ij Euers Slacters Raade
45 mrc 2 sk Ottende r

Knud Romor	12 sk
Morthen kellersuendt	12 sk
Lauris Knudszen	1 mrc
Pouil Iude	1 sk
Hans Poulszen	4 sk
(*str.* Jep Pouelszen)	
Marine Hockis	0
Klemijn suorer	2 sk
Rassmus Iude	8 sk
Christiern Suendszen	2 sk
oc en husquinde der hoss	1 sk
Niels Vonszen	4 sk
oc en husquinde der met	1 sk
Rassmus Hanszen	4 sk
Hans Mattszen	4 sk
Hans Bock	2 sk
Villum Jørgenszen	6 sk
Esbern Ibszen	6 sk
Niels Iude	2 sk
oc en Jung karl der hos som er hans søn	
Elsze Krusis	4 sk

oc en huskarl	2 sk
Truidt Perszen	4 sk
Niels Munck	2 sk
oc en husquinde	1 sk
Knudt skredere	4 sk
Christiern Søffrenszen	4 sk
Jens Suenszen	8 sk
Knudt Tom*m*iszen	8 sk
(1v) Mester Hermen	4 sk
Peder Harcke	4 sk
oc en husquinde	1 sk
Mester Oluff Mickil	—
Anders Blaa	12 sk
Blaa iude	1 mrc
Jens Mattszen	12 sk
Mickil Jude	2 sk
oc en husmandt	2 sk
Niels Erlanszen	1 mrc
Mette Niels Tilszens	2 sk
oc en husmandt borte	—
Jens Lauriszen	4 sk
oc en husmandt borte	
Jens Lollick	4 sk
Rassmus Lollicke	4 sk
oc en husmandt	2 sk
Christoffer Hanszen	2 sk
oc en husquinde	1 sk
Peder Falster	8 sk
Peder Nielszen	12 sk
Gertrudt Christer Monszis	4 sk
Mester Hendrick nickil	—
Christiern Galhierne	2 sk
oc en husmandt	2 sk
Esbern Høgh	2 sk
Jesper Jude	2 sk
Morthen toffelmager	2 sk
Søffren Torekaa	6 sk
Jørgen Perszen	2 sk
oc en husquinde	1 sk
(2) Lauris Wbeszen	12 sk

Jens Perszen	4 sk
Christiern Mortenszen	2 sk
oc en husmandt	2 sk
Peder Boeszen	8 sk
Hans Querer	12 sk
Lauris Biørnszen	4 sk
Peder Jørgenszen	4 sk
oc en husmandt oc 2 ledige karle	3 sk
Jens Lauriszen	2 sk
oc en husmandt	1 sk
Søffren drauere hand ringer	
Christiern Perszen	2 sk
Iackop bøckere	0
Lauris Nielszen	4 sk
Aaghe Krusze	2 mrc
Hans Olszen	1 mrc
Peder Sommer	4 sk
Lauris bøckere	2 sk
Mattz kremere	4 sk
Torkil Perszen	4 sk
Rassmus Nielszen	4 sk
Lauris Anholt	6 sk
Ion bosmandt	4 sk
Truels Søffrenszen	—
Christoffer Samsingh	1 mrc
Niels myntere	4 sk
oc en huskarl	1 sk
Hans skomagere	4 sk
Niels bøckere	6 sk
Suend Holm	6 sk
Iacop Klauszen	1½ mrc
Pouil sneckere	4 sk
(2v) Peder Munck	12 sk
Oluff skredere	4 sk
oc en husquinde	1 sk
Karsten Løsser	2 mrc
it øde huss	—
Søffren Nymandt	1 sk
Oluff Jenszen	8 sk
Anders Jenszen	1 mrc

Mester Klaus	1½ mrc
Marine Trumslagers	2 sk
Jens Nielszen	2 sk
oc en husmandt	2 sk
Iacop skredere	4 sk
Mattz Hartuigszen	8 sk
(*str.* Bastian kremer)	
Jens Jude	1 mrc
Jens Kelszen borgemester	1 mrc
Peder skredere	1 mrc
Søffren reffslauere	8 sk
Henrick snid*er*	12 sk
Mickil offuerskere	2½ mrc

Bouppt. 1564: 74.

Embede och laug

Hellige Legomme laug	74 m*a*rc
Sanncte Knuds laug	40 marc
Claus Vrnne	10 marc
Rassmus Mickellssønn	16 marc
Nills Kunndsse ij Sanncte Josts laug	27 sk
Laurits Jull 1/2 aar	3 m*a*rc
Jenns Lauritssønn	6 marc
Quitid for bygning	6 marc
Mette Buggis	20 marc
Bagere laug	11 marc
Smede laug	3 marc
Skinndere laug	16 marc
Kødmannger laug	21 marc
(*str.* aff thed Stutinnske kompanni	15 m*a*rc
Wogennmendenne aff thed gres ij hestehaffuen	15 m*a*rc)

Bouppt. 1571: 115.

(Sagefald)

En bonde aff Siælind kiøpte heste paa landitt	12 sk
Aage Truelsz sloo Lauris Welatzen mett en pott	15 sk
Niels Harlùmboo oc Niels Bagge giore huer anden szaa(r)	2 m 4 sk
Villum oc Niels Støffue aff Kiøbenhaffn for the droes ij haar*en*	15 sk

Thend blaa judes dreng for hand slo wandageren paa slaattitt mett en kniff 30 sk
Item Hans Prens dreng for hand sloo Aatthe 3 m
Item Christiern Aagesz sloo Matz Huger*e* 30 sk
och Peder Jude er ther god for*e*
Item Jep Skredder*e* for hand wille icke werdere 15 sk
Item Hans Raaskom for korn kiøb imod wed*er*teckten 1 m
oc raadit 1 m
(baksidan) Item Hans Raattker for korn kiøb imod wed*er*teckten 1 m
oc raaditt 1 m
(*str.* Item Jehan Haallenders dreng for hand kallede Hendrick skinder*e* 1 m)
Bouppt. 1564: 71.

Malmö stads sisze
Jannuarius

Register paa Malmøs stadz sisze indtagen oc vdgiffuen aff Henrick Smyth in anno 1555.

— — — — — — — — — — — — — —

Februarius

6 dag				
	Johan Diricksen	1 t*ønne*	2 sk	
7 dag				
	Michil Tymmermand	1 t:e	2 sk	
	Niels Thommesen	1 t:e	2 sk	
	Jon Suenske	1 t:e	2 sk	
	Per Thommesen	1 t:e	2 sk	
	Marine Setels	1 t:e	2 sk	
	Gundel Peders dotther	1 t:e	2 sk	
	Jacob Pedersen	1 t:e	2 sk	
S*umma* aff denne dag				14 sk
9 dag				
	Oluff Munck	2 t:r	4 sk	
	Per Olsen Smed	2 t:r	4 sk	
	Anne Jørens	1 t:e	2 sk	
	Johanne Fransis	1 t:e	2 sk	
S*umma* aff denne dag				12 sk
S*umma* lat*eris*			2 m 4 sk	

Februarius

10 dag

Las Fogedesuend	1 t:e	2 sk	
Søffren Pramkarl	1 t:e	2 sk	
Oluff Munck	1 t:e	2 sk	
Engele	1 t:e	2 sk	
Niels Vreer	1 t:e	2 sk	
Bent Bosen	2 t:r	4 sk	
Oluff Orgemester	4 t:r	8 sk	
Per Cras	1 t:e	2 sk	
Henrick Bundemager	3 t:r	6 sk	
Per Bastumand	1 t:e	2 sk	
Joachim Holste	1 t:e	2 sk	
Summa aff denne dag			2 m 2 sk

11 dag

Marine Setels	6 tønner	12 sk	
Niels Thommesen	1 t:e	2 sk	
Jacob Guldsmed	2 t:r	4 sk	
Summa lateris		3 m 4 sk	

— — — — — — — — — — — — — —

Maius

Summa summarum aff maltit vdi denne maaned 58 m 8 sk 1 alb.
Her aff affkorttet den 30:d*el* til siszemestere løn oc løber sig 1 m 15 sk 2 d*en* oc den 30:d*el* aff 18 d*en*.
Saa er beholdne pendinge til Malmøs by aff denne maanid 56 m 9 sk 2 den.

— — — — — — — — — — — — — —

December

første dag

Thommis Fris	2 tønner	4 sk	
Age Trøelsen	1 t:e	2 sk	
Summa aff denne dag			6 sk

3 dag

Per Tofflemagere	1 t:e	2 sk	
Age Trøelsen	1 t:e	2 sk	
Lasse Fogedesuend	1 t:e	2 sk	
Summa aff denne dag			6 sk

4 dag

Johanne Albrechts	1 t:e	2 sk	
Folmer Guldsmed	2 t:r	4 sk	
Summa aff denne dag			6 sk
5 dag			
Jørgen van Osenbrigge	1 t:e		2 sk
6 dag			
Per Tofflemagere	2 t:r	4 sk	
Hans Klenesmed	2 t:r	4 sk	
Summa aff denne dag			8 sk
Summa lateris		1 m 7 sk	

(*motsatta sidan*) December

Tistøll

Bouppt. 1564:74 maius 1566:79 januarius 1566:83 februarius 1566:87 december.

Prøysing sz(om) s(oltt) (er)		
Tøme Rettgelt	1 fad	1 m
Stefend	2 fad	2½ m
Anders Skrifuer	8 fad	8 m
Jens Samsing	1 fad	1 m

(*baksidan*) Berme som soltt er

Øll bermme 18 tønner

tønnen 1 m

Prøysing bermme 243 støfiker

hue(r) støfike 3 alb

Wijn bermme 23 støuiker

huer 4 alb

Miød bermme 9 støu/icker

huer 4 alb

Bouppt. 1571: 118.

— — — — — — — — — — — — — —

Stenger (1 ffadtt pryssingh ffor)
6½ daller

12 dagh augustus

Item endtt ffongetth iegh aff Per
Stenger 2 ffadtt pryssingh ffor
13 daller.

Bouppt. 1560: 48.

December

24 dag			
Hans Mey	2 t:r	4 sk	
Jens Suendsen	2 t:r	4 sk	
Cristiern Jorgensen	1 t:e	2 sk	
M: Hans Bartskerer	2 t:r	4 sk	
Per Jensen	2 t:r	4 sk	
Magdalene Jens Judis	1 t:e	2 sk	
Anders Bagere	1 t:e	2 sk	
Skipper Søffren	12 t:r	24 sk	
Jørgen Remmesnider	1 t:e	2 sk	
Skipper Søffren	2 t:r	4 sk	
Anders Jørgensen	1 t:e	2 sk	
Matthis Huggere	1 t:e	2 sk	
Løcke Vullenueffeuerske	1 t:e	2 sk	
Jacob Schotte	1 t:e	2 sk	
Las Jude	2 t:r	4 sk	
Laurens Skreddere	1 t:e	2 sk	
Jens Hiulmand	1 t:e	2 sk	
Jens Mathsen	1 t:e	2 sk	
Jens Grøn	1 t:e	2 sk	
Salomon Pryse	1 t:e	2 sk	
			Summa lateris 4 m 10 sk

December

Hans Mønbo	1 t:e	2 sk	
Søffren Nymand	2 t:r	4 sk	
Rasmus Byttere	1 t:e	2 sk	
Per Setil	2 t:r	4 sk	
Iuer aff Hadersløff	1 t:e	2 sk	
Hans Germedsen	2 t:r	4 sk	
Trøels Gregersen	1 t:e	2 sk	
Laurens Jude	2 t:r	4 sk	
Cristiern Agesen	2 t:r	4 sk	
Jacob Cristiernsen	1 t:e	2 sk	
Summa aff denne dag			6½ m
28 dag			
Per Skreddere	2 t:r	4 sk	
Cristiern Jude	1 t:e	2 sk	
Jens Hiulmand	2 t:r	4 sk	

Skipper Søffren	6 t:r	12 sk
Hans Hansen	1 t:e	2 sk
Hans Norge	3 t:r	6 sk
Anders Jensen	1 t:e	2 sk
Cristiern Maltgørere	1 t:e	2 sk

Summa lateris 4 m

December

Trøels Gregersen	2 t:r	4 sk
Anders Mathsen	2 t:r	4 sk
Margrete Rassmesses	1 t:e	2 sk
Bente Jacobs	1 t:e	2 sk
Jørgen Jensen	1 t:e	2 sk
Henrick Remmesnider	1 t:e	2 sk
Anders Jørgensen	2 t:r	4 sk
M: Hans Bartskerer	2 t:r	4 sk
Per Setil	2 t:r	4 sk
Søffren Skreddere	2 t:r	4 sk
Jens Grøn	2 t:r	4 sk
Kirstine M: Peters	1 t:e	2 sk
Hans Jacobsen	2 t:r	4 sk
Hans Hansen	1 t:e	2 sk
Cristiern Jørgensen	1 t:e	2 sk
Salomon Pryse	1 t:e	2 sk
Marrine Per Fønboes	1 t:e	2 sk
Søffren Schomagere	2 t:r	4 sk
Hans Horst	1 t:e	2 sk
Jens Mathsen	1 t:e	2 sk

Summa aff denne dag 5 m 12 sk

Summa lateris 3 m 10 sk

December

30 dag

Anders Jensen	2 t:r	4 sk
Metthe Esbørns	1 t:e	2 sk
Hans Mønbo	1 t:e	2 sk
Per Fønbo	3 t:r	6 sk
Trøels Gregersen	1 t:e	2 sk
Las Mathsen	1 t:e	2 sk
Oluff Strangessen	1 t:e	2 sk
Trøels Gregersen	1 t:e	2 sk
Hans Buck	1 t:e	2 sk

Las Jude	2 t:r	4 sk	
Summa aff denne dag			1 m 12 sk

December

31 dag

Hans Mey	1 t:e	2 sk
Cristiern Maltgørere	1 t:e	2 sk
Matthis Huggere	1 t:e	2 sk
Oluff Strangessen	1 t:e	2 sk
Las Tynder	1 t:e	2 sk
Laurens Skreddere	1 t:e	2 sk
Søffren Paauelsen	1 t:e	2 sk

Summa lateris 2 m 12 sk

Fragment av lönelista vid bygge

Item Mattis Jenssz 6 dage 2 sk om dagen er 12 sk

thennd fierde vggen som er:

Item Niels Vendelbo 6 dage 5 sk om dagen er 2 sk minus 2 m

Item Ffrans Neelsz 6 dage 2 sk om dagenn er 12 sk

Item Oluff Jude „ „ „ 12 sk

Item Oluff Knudsz „ „ „ 12 sk

Item Knud Jude „ „ „ 12 sk

Item Søren Knop „ „ „ 12 sk

Item Laurits Perssz „ „ „ 12 sk

Item Erik Klaussz „ „ „ 12 sk

thenn femtte vggenn som er

Item Knud Jude 2 dage 2 sk om dagen er 4 sk

Item Erik Klausz 3 dage 2 sk om dagen er 6 sk

Item Oluff Jude „ „ „ 6 sk

Item Oluff Knudsz „ „ „ 6 sk

Item Ffrans Neelsz „ „ „ 6 sk

Item Søren Knop „ „ „ 6 sk

Summa lateris 10 m

(baksidan) Item Laurits Perssz 3 dage 2 sk om dagen er 6 sk

Item Neels Vendelbo 3 dage 5 sk om dagen er 15 sk

Summa lateris 21 sk

Summa paa penninge giffuit muremesterne och stenhuggere er pendinge 100 m 1 sk

Bouppt. 1564: 74.

BOUPPTECKNINGSFRAGMENT

Moder Marine Oluff Lassis	
1 slabench	10 mark
Vdi koggegarn	15 mark
4 legle	8 sk
4 skepper mell	4 m ark
Flesk	10½ mark
Pølser	1½ mark
Ij hamp	13½ mark
6 thønner øll	24 mark
1 benckedyne	6 mark
1 gamil agedyne	1½ mark
1 graa dynne	6 mark
4 skiortir	10 mark
1 sort cappe	24 mark

Summa 126½ mark

Herr aff skal Marine legge Cissze 10 mark penninge och thermet er skifft allt thet her er, och Cissze skal betale geldenn. Huis ij Møge er, er them alle til gode.
Bouppt. 1572: 121.

Laurids Tillszen	2½ marck
Boo paa Vestergade	2½ marck
Laurids Uuill enn rør saa goth som 2 daller	
Item enn anden saa lidell rør	
Item eier ieg Laurids Vill ½ dall(er)	
Per Knudsenn ij Greffuie	10 marck
(*baksidan*) Suannsholm enn brøden laas	
Annders Matszønn	

Bouppt. 1571: 119.

Abbit Cristiern	3 marc
Jep Kellesmid	3 marc
Hans Scriffuer	19 *skeppe* byg
Jep Truilsz ij Faarbech	7½ marc
Niels Guldsmid	2 marc

Jens Scriffuer for 1 tønde øll	3 m
oc for 1 breff	½ daler
Byffogeden ij Oussz	2 m
Birritte Harttuigs	11 sk
Peder Mogensz for ith par støffle	3 m
oc 1 par pig sko	8 sk
clockeren	30 sk 2 alb
kuren	1½ marc
kisten	2 marc 8 sk
clede paa kisten	12 marc
clockerne och leierstet	15 marc

Bouppt. 1567: 92.

Item 8 allen bomersize, allen for	10 sk
Item 15 allen, quater minde huid sardug, allen for	8 sk
Item 10½ allen duerlick, allen for	4 sk
Item 25 allen tuebrett læret, allen for	10 sk
Item 17 allen tuebrett læret, allen for	13 sk
Item 13½ allen læret, nu 20 allen læret, allen	6 sk
Item 28 allen enbrett læret, allen for	5 sk
Item 4 allen enbrett læret, allen for	5 sk
Item 4½ allen Iszerdug, allen for	10 sk
Item 10 allen gellerdug, allen for	12 sk
(*baksidan*) Item 6 par hansk, paret for	2 sk

Bouppt. 1566: 89.

de to tønner haure tønen halsiete marc er ellue marc
Item aate skeper byg skepen fem oc tiue sk er summarum haltrettinde marc
Item thi skepper skeppen 4 oc tiue sk er femten marc
Bouppt. 1567: 98.

80 sømm 1 bimpel tiere 1 st:e
hamp 1 t:e oxe kød 1 t:e faarkød
1 t:e ertter 2 sider marsuin*) flesk
Bouppt. 1567: 103.

*) = *delfin*

Wij borgemester oc raad vdi Malmø giøre alle vitterligt oc kendis met thette vortt obne breff att aar etc 1551 mondagen then 25 dag januarij vor skickit for oss wppaa wort raadhus thend beskeden mand Oluff Hanss, borger aff Trelleborg, oc hagde mett sig thesse effter:ne dannemend, Peder Hacke raadmand, Cristen Remmesnider, (*över raden* Erich Pedersz) Lass Fogedsuend oc Hans Esbernsz, borger her samesteds, oc bad thennom at the for Gudz oc rettferdighedz skyld wille for oss sige, vittne oc bestaa, huess thennom vitterligt vor om hans fader Hans Anderssz, salig met Gud, oc hans moder Ingeborg Oluffsdotther, som end nu boer her vdj byen, om the vore ecte giffte folck oc huorledis the haffuer leffuit theris liff her til sammen oc omgaaid, skickit, hollit oc hagt sig her ij byen oc indtil thenne dag, huilcke for:ne dannemend fremginge oc huer serdelis for sig sin eed sor, vittnede oc bekende, att thennom saa uel som mange dannemend flere her vtj byen vell vitterligt, att for:ne Hans Anderss oc Ingeborg Oluffsdotter bleffue vigde oc giffne sammen vdj thet hellige ectescab her vdj Malmøs bykircke, han en erlig suend oc hun en erlig vberøchted møe oc jomffru, oc leffuede siden erlig oc skellig sammen vtj ret ectescab saa lenge som hand leffde met hinder som erlige oc skellig dannefolch burde att gøre. Teszligest ved hell*er* ingen annet . . .
Bouppt. 1567: 92.

— (the 30 jochoms) dal*er*, so*m* igen staar att betale, for hand thet beste sølffbelte, alle hend*is* cled*er* met sølff oc allt vndtag*en* en kiortil oc 1 gamell kabe oc saa alle hend*is* sengkled*er* 2 bødede hancler
1 sk*ipp*u*nd* flesk
1 p*und* rug
1 p*und* maltt
2 t*ønn*er kiød
(*str.* end 200 m)
Th*ett*e gos er 1.900 m.
oc 17 m
vdj rede p*enning*e 383 m

Off*uerueren*dis Jørgen Kock Nils Kunzæ Jens Kelsen Walenth*in*, Nils (*str.* Kunze) Ipsz Her Clas Henrik Branth*un* oc Jens Smid
Bouppt. 1567: 92.

(Förlaga till skiftebrev i stadsboken 1554 5/11. Början saknas och vänstra kanten är stympad. Texten har här kompletterats efter stadsboken)

loffuede oc tillsagde att ville tage hanom quitt for the 30 Jo-(choms daler, som han) Matts Kock end nu skyllig er paa same gordtt, ther for vden tilmyndede (han thennom the) beste be:de hans salige hustruis sølffbelte, alle hindis len klær oc alle andre (hindis genng cleder) mett søll oc allt vntagitt en (*str.* gamell) kiortell oc en gamell kaabe ther till (mett 1 skippund f)lesk, 1 pd roug, 1 pd maltt, 2 t:r kiødtt (*str.* oc en) vtti rede penninge 382 (marc danske . . .)
Bouppt. 1567: 92.

Jfr Stadsbogen 1554 5/11 s. 225

— — vttj tisse dannemends offuerverelse — Jørgen Kock, Nels Kunse borgemestere, Henrick Brantunn, Nels Ipsszøn, Jenns Tordsszønn raadmendtt, Valentin Kiøler byfogitt, Her Claus Mortensszønn, sogne prest till Husze — — Tue Olsszøn — loffuede oc tilsagde att ville tage hanom quitt for the 30 jochoms daler, som han Matts Kock end nu skyllig er paa same gordtt. Ther for vdenn till myndede han thennom the beste benembde hans salige hustrues sølffbelte, alle hindis lenkleer oc alle andra hindis genng cleder mett sølff oc altt, vnttagitt en kiortell oc en gamell kaabe, ther till mett 1 skippund flesk, 1 pund rug, ett pund maltt, 2 tønne kiødtt, vttj rede penninge 382 marc danske

(Koncept till stadsbogen 1555 28/6 s. 279 o. 308)

Fredag post Johannes
P*e*r Kellesmid Ol*ufsen* att han icke saa entig*en* slagen eller huggen støt ell*er* saar ell*er* blaa ell*er* blodig
Matts Gulldsmed lige saa vden blaa off*uer* alld kroppen som ith dødt m*en*diske
Frants Mortenss lige saa
Jørgen Fobors blaa off*uer* allt som ith dødt m*en*diske
Matts Hugg*er* sor att han*d* vor ther inde ij Rassmossis hus oc tha stod pigen oc vred garn, oc Rassmu*s* icke sielff vor hie*mm*e, oc gick ther fra oc til Carine Kock oc tilbage til Rasmus oc tha vor pigen hengt oc Rassmus middel tid icke vor ij huszit
Thommis Nielssz gaff Marine Nielse aff kalld
Bouppt. 1566: 89.

Vittnesmålen i stadsbogen 1555 28/6

— — suor for:ne Pedir Oluffsenn, att hann icke kunde see samme døde piige enntigenn støtth, slaginn saar, saargitt, blaa eller blodiigh eller annderlunndhe were nogennstedis ennttiigenn y annsigtt, paa hoffuitth eller krop enndt som etth anndittt døtth menniske.
Och saa fremgick Frannds Mortennsenn och wdj liige made suor, witnede och berette, som for:uit staar.
Sammeledis och fremgick beneffnnde Mats Guldsmidth och saa wttj liige maade suor och berette, som for:uit staar, och atth hunn war jeffnn blaadt offuir alldt kroppin som etth anndittt døtt menniske.
Thett same giorde och forbeneffnndhe Jørgen Faaborgh desliigeste och saa wttj alle maade, som forberørdt er, atth hanndth icke kunnde kennde noginnhannde schade, hennde war skietth, wdenn atth hunn war blaa offuir all/dt kroppinndth enns som itt anndiitt døtt menniske. Och thette for:ne sagde tiisse forbeneffnnde danemenndt alle atth wiille etc.
Rubrik s. 279 Widnisbyrdt om thenn piige, som bleff henngdt tiill Rasmus Hessis.
s. 308 Gransken om then piige siig hengde tiill Rasmus Heszis.

(*Utanskrift*) Erliige wisse och welforstandighe Mendh Borgemester och Raadmendh wtj Malmø myne gunstige godhe wehnner kierlig Till schreffuit

Wenligh och (kierligh hilsen eder nu och) altiidh forschreffuit meth gudh Kære (vehnner nest min venligh) tacksigelsze for alth Goth som ij migh (altid giort och be)uisth haffuer huilcketh Jegh aff mynn y(derste formue gie)rne forthienne och forschuldhe ij hues Maadhe Jegh (kand) Kære wenner giiffuer Jegh eder kierl. till kiendhe thet peder knudszen eders Metth Brodher whor her hos migh wtj Københaffnn nogenn tiid forledhenn och taldhe migh till Saa hand wille gerne kiøbe s(alig) hans poulszezens børnn wdh frann Migh Kære Wehnner Saa er Jegh icke till Sindz ath wille laede købe them ther wdh Men Jegh gerne wille wide hues samme børn kunde till faldhe epther theris S(alige) modher huor forre mynn ydmyg och kerlige bønn ehr till eder ath ij for gudz och Retferdighedz skyldh wille hielpe Nils Iepszenn borgemester till Verge paa the fatige fader och modher løsze børns wegnne først hues Sielle gaffue theris S(alige) Moder Modher Anne Jacobs guldsmidz haffuer giffued Synn daather dotther Marijnne thet peder knudzenn thet førsth wille legge fran sig och sidenn hues them ydermerre kundhe werre till faldhen epther theris s(alige) modher som nocksompt Er wtj Malmø beuiszelicht Kiere wenner Saa er Ennd Mer Mynn kerlige bønn (til) eder ath ij wille well gøre som mynne gunstighe wehnner och were

borgemester Nils Iepszenn behelpliigh ath hannom mothe paa the fattige børnns wegne ske saa megith som (ij) vorder tagendis lønn aff thend aldmectige gudh och Jegh thet samme eder alle och huer serdelis forschulde will ij hues maade Jegh kandh. Eder her meth gudh aldmectig(st)e befalendis skriffuith ij kiøbenhaffuen denn 21 Martj A:o 1564

E(ders) willige pouell
fecthell

sigill: bomärke och initialer P F
Bouppt. 1567: 92.

(Prammends oc møndricke laug)

Paa dett att trette oc klammery maatte bliffue afflagtt mellem osz oc myndricken, haffue de erlige dannemend wor borgmestere oc raad her vdij Malmøø osz beditt oc befalitt att skulle giffue dennom wor begiering oc willige till kiende, der wdij wij wille oc gierne werre hørsom oc lydige oc huor dett haffuer werid aff arill tiid wille wij och gierne att den samme skick effther osz som hand haffuer weridtt for osz, skulle hollis.

Item allt huad der kommer vden Kragen, dett bør prammendene foruden stij wedtt, dett bør myndricken.

Item altt huad der kommer om Falsterboo reff, dett kommer prammendene till, foruden Falster, Laaland, Rostock oc Wismer, hues godtz der kommer fran, dett kommer myndricken till att føre oc alle smolandenne.

Item altt huad som der skiffuis vdtt fraa Malmø (oc till Kiøbenhaffn eller Helsingør) oc skall till Dansken oc Holland eller kommer oc der fraa, dett bør prammendene att føre, om dett skiffuis offuer boir.

i marg. stabit *för första och andra punkterna.*
Bouppt. 1567: 96.

Jfr Stadsbogen 1564 s. 273

Mönndricke oc prammends skraa

Vij Borgemester oc Raad ij Mallmö oc Per Jude byfogitt her samesteds göre alle vitterligt oc kendis mett thette wortt obne breff, att effther thi wij formercke stor w-eninghett oc tuist emellom prammendene och möndrickene formiddelst vdfförsell oc indförsell her for stadenn mett ind oc vd att före sidenn the haffue laugtt theris skraa fran thennom nogre aar siden forgangnne oc wppaa thett att willie enighet oc wenscab motte kome eblant them igienn, oc the motte paa begge parte then ene saa wll som thn andenn bliffue wid nering oc bierring, haffue wij nu giortt thenne effther[ne] skick oc ordningt thennom emellom, som the sellue begerenndis weritt haffuer oc her effterffølger. Først att alldtt hues som komer vden aff for krogenn oc ind wdj sunditt thett schulle

prammendene føre, vndtagenn alld stiguid, baade then fra kullen komer, oc hues inde fra høgenes komer thett schulle møndrickenne føre, Item alltt hues som kommer om fallsterbo Riiff oc ind wdj sunditt schulle prammendenne føre, wndertagitt thett som fran rostock, vismer fallster loland møenn oc alle smolandenne thet schulle møndrickernne føre, oc saa alld stiuid ehuem som komer, Item huad som hellst ther skibis vd for mallmøe oc schall framdelis skibes siden bordt offuer bordt entigen for københagenn eller helsingør oc till dansken schall eller holland oc om thet kommer ther effrann, thett schulle møndrickenne føre om thet komer bord offuer bordt ehuen thet komer oc ehuortt thet henn schall, schulle møndrickene thett nye oc føre.

Anno 1565 thenn 11 dag aprilis wttj borgemesters Niells Kunszis, Niells Ipsszønns, Tue Ollsønns, Rasmus Michillsønns, Michill Mattssønns, Peder Judis byffogedes, Jahann Meermands, Jacob Pederssønns oc Kop Degeners neruerillse bleff beregnitt thesse effther:nne børns gotts, Carrine Caspersdotters oc Reinicke Reinickssønns, oc først 364½ daler, enn gulldkede, 1 sølffbellte forgøllt, enn signetering aff gulld for 7½ daler oc enn forgøllt skeed paa 3 lod, som wor Casper Frisis sønns Sønnickis federnne oc mødernne, oc Reinicke schulle forrenthe the 215 daler 8 sk mett 5 aff hundride, effter som ij stadsenns bog indscreffuitt findis, som beløber fran poske 1562 oc till poske 1565 32 daler 8 sk renthe oc the 150 daler friig for drengen att holle vrentede, som Carrine Caspersdotter nu oc falldenn till arff effter for:ne sijn broder Sønnicke, oc ther till mett 107 daler 1 marc oc enn sølffstob, som Carrine tilhørde selff oc wor hendis federnne, som oc indschreffne ere wttj stadsenns bog, huillcke for:nne daller mett theris reenthe nu tilhobe regnitt giør tilsamenn 504 daler forvdenn for:ne
(*baksidan*) clenodia. For allt thette for:ne hagde be:de Tue Ollsø ...
Bouppt. 1567: 88.
Jfr stadsbogen 1565 20/4 s. 300.

(*utanskrift*) Erliige oc welbiurdiige Menndt Niels Kaas, Peder Munck oc Cristopher Wallckenndorp wore gunstige herrer oc wenner Gansk wnder(d)anligenn

Kiere herrer oc gunstige gode wenner Haff(uer) thenn gode mand wor Kiere Slottsherre (Biørn) Kaas laditt antuorde ossz thers breff y ha(nnom) till schreffuitt haffue om xx bøsszeskiøtter (att) skicke her effrann oc till thers gunster till (Kiø)bennhagenn, Kiere Herrer saa ere her t(het) tall att ligge wttj borgeleige xxx naar ther (ere) her alle tillstede saa sende wij nu offue(r) saa mange aff thennomm her nu till

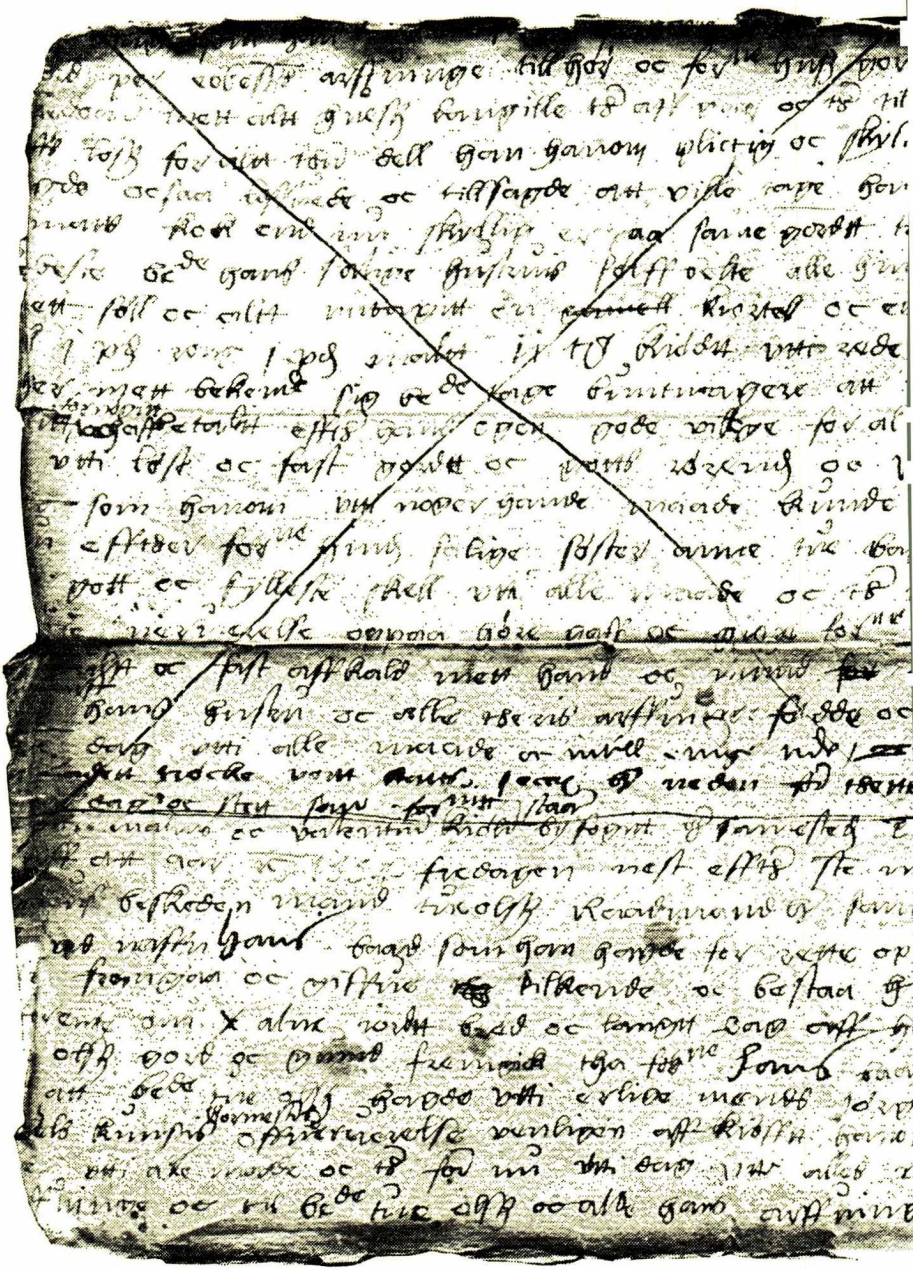

Till höger fragment av bouppteckning s. 49, till vänster stympad förlaga till stadsbogen 1554 5/11 delvis införd s. 52, och 1554 3/10. Jens Lauritsens har här själv ifyllt förnamnet Hans. I nedre högra hörnet bouppteckningens namn, Knud Rumor, lodrät mot övrig text.

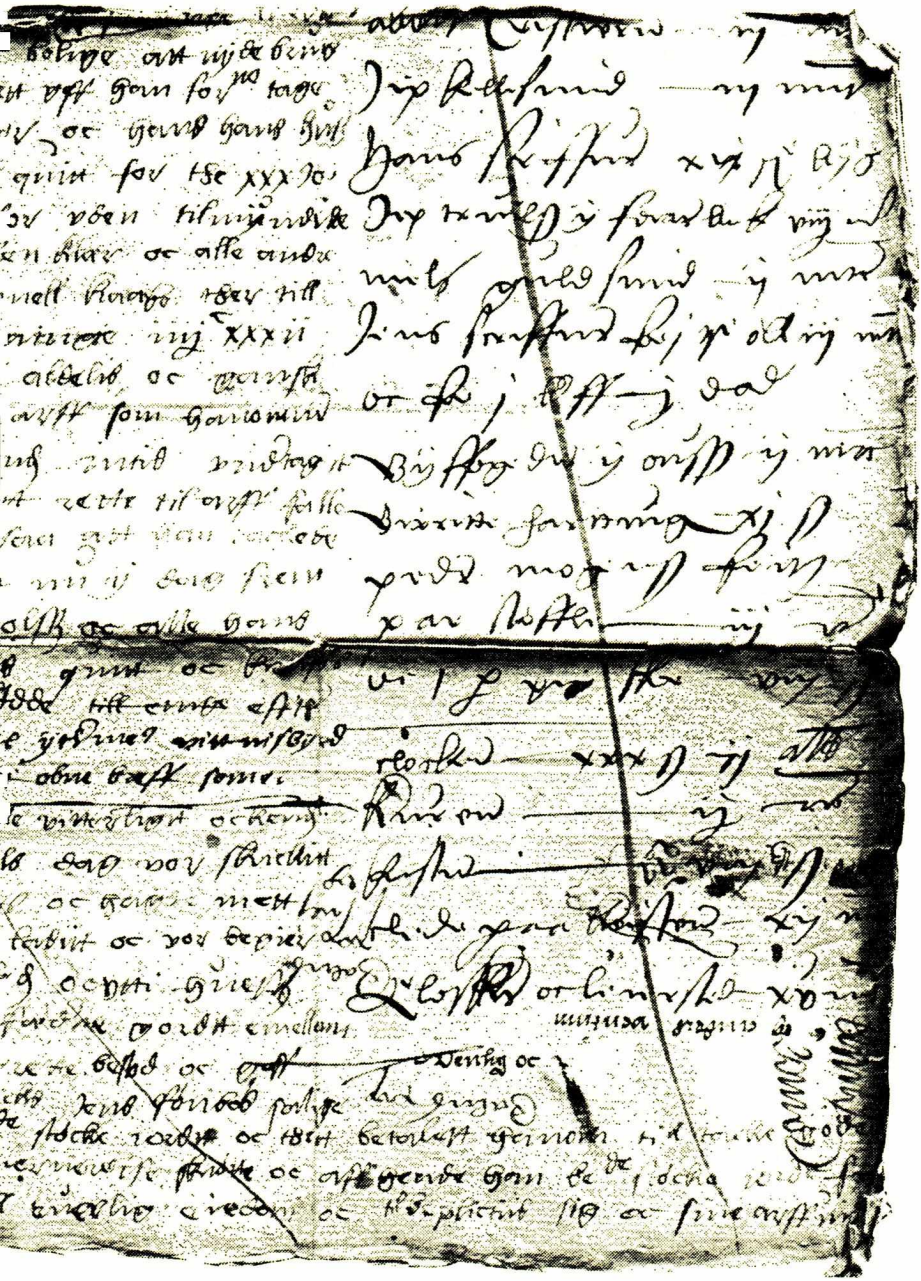

stede (ere) effther thenne mett ffø(l)gende Cedels lydel(se) oc forsee wij ossz til att the andre tre th(er ere i) Købennhagenn effth*er* som proffaasszenn her beretter Thenn allsommect*igs*te gud (were) mett ethers Herredøme euindelige, a(ctum) Mallmø thenn 25 Junij Anno 1570

Ethers Gunste(rs)
ydmyge ti(enere)
Borgemestere (oc)
Raad ij Mall(mø)

Bouppt. 1577: 127.

Etter gunst waar ydmijge weluillige och wenlig hilszenn nu och altid med gud waar herre. Kierre Aatte, gunstige gode wen. Etter gunst er icke at forholde, menn ydmijkeligenn at giffue til kiende, at wij nu vttj dag imod afftenn er wos kommen kong. Ma:ts waar alderkiereste naadug Herris och Kongis breff til hande kommen (!) om 10 lester rug at lade annamme paa Kiøbinhaffns slot, hidhente, malle ij mel och bage ij brød til Hans Naadis skiffs behoff och thed forskaffe thid offuer igienn. Kierre Aatte, saa haffuer Marckus Hes nogenn rug liggendis her vppaa reidenn, huilcken hand wil lade hente her ffran och thid til Kiøbinhaunn. Tha effter thi at thed kunde komme baade hannom och waas til lempe at bekomme samme 10 lester rug aff hans her och hand thet ther aff slottid igienn annamme kunde, er waar gannske ydmyge och flitige bønn etter Gunst wille wel giørre och lade thed saa med hannom forhandle at saa motte ske och tilgaa med samme rug paa thed at wij nu thesz snarrere och vdenn widere bekostning och spilling kunde komme samme bagning och brød affsted.
Bouppt. 1573: 122.

Vij borgemester och Raade wthj Mallmø giørre Alle witterligitt och kiendes metth thette wortt obnne breff Att thenne Breffuesser wor mett borger ..... haffuer giordtt Kongeligh høgemectiighedes vor kieristhe nadige herres och konnigs Reissie fyldist Eblanntt the L (*50*) karlle Som bleffue vdgiorde till kriiges folck till hans K*ongelige* m*aiestatis* orloffs skibbe till pindens dagh Aar 1568 thy Lade wij hannom paa Høgebemellthe Kong*elige* m*aiestatis* och Mallmøes byses wegenne quitthe och frij for Saadanne Kongeliige Reissier Ind till Saa Lennge att thett omkringh gaaitt Er ij mandtallit I Raad*en* och thett hannom ygienn mett Retthe kand tille falde thess till ydermerre widnisbyrd haffuer wij witerligenn ladett trøcke wortt stadz Secrette her nedenn

forre Som Er giiffuett och schreffuett her ij for:ne mallmøe thenn 13 dagh martij Aar etc 1569
Bouppt. 1572: 120.

Wij borgemestere oc Raadtt wttj Mallmøe giørre alle witterliigtt och kienndis mett thette wortt obnne breff att thenne breffuiserre worre mett borgerre ..... haffuer nu giortt Konngeligh Høgmectiighetts wor kierreste nnaadughe herris och koningis Reigse fylleste mett enn karll weed nnaaffnn ..... eblanntt the bottsmenndtt wdgiordis herr aff byenn tiill hanns nnaadis orlouge skibe medffaste 1570 Thy lagde wij hannom wppaa høigbemelltte Konngellighe Maiestatts wor allder kierreste naade herris oc Mallmøes wegnne quitt och friigh for saadanne Konngelige och Staadsenns Reigser inntill saa lennge att thett om krinng gaaitt er wttj Raadenn effter manntallitt och thett hannom mett Rette igienn kannd tillfalle Tessz till yttermmerre vittnnisbørdtt haffue wij witterligen laadit trøke wortt Staads Secrette herr nnedennfforre Som er giffuitt och schriffuitt herr ij for:nne Mallmøe thenn 5 dagh martij Anno 1571.
Bouppt. 1572: 120.

Wij Borgemester och Raadtt wtij mallmøe, Giør alle vitterligt och kiendis mett thette vort obnne breff, Att thenne breffuisere wor mett borgere, Jenns grønn haffuer nu veritt wttj wore minnde paa Staadsenns weignne, For thett att hand icke ville vere Raadmester Effther som Finndis clarligenn wttj thette neruerendis Aars Staas Regenn scab indtt schreffuitt, och ther Forre laade wij for:nne Jenns grønn quitt Friig och wbemøitt att vere och bliffue aff ossz och wore effther kommere, borgemestere och Raadtt her wttj For:de mallmøe For samme Raadmestere dømme, effther thenne dag och till euige tijde wdi alle maade, Tesz Till ytthermere vittnisbørdtt och bettre forwaring, Att saa wdj alle maade wbrødeligenn scall hollit worde, som for:uitt staar haffue wij vitterligenn laaditt Trøcke vor Staadsenns Secretth her nedenfforre Giffuitt och schreffuitt wdj For:nne mallmøge thenn 12 dag nouembris, Anno etc 1566.
motsatta sidan: Jens : Grønn
Bouppt. 1567: 102.

Wij Borgemestere oc Raadtt wttj Mallmøe oc Jurgenn Jensszøn byfogitt her sammestedes giø*re* alle witterligtt oc kenndis mett thette wortt obne breff, att aar effther Cristj byrd 1571 fredagenn thenn 30 Martij war skickitt for ossz wppaa wortt raadhuus wor mettbroder Peder Knudsønn oc mett hannom enn wore mettborgersker wid naffnn Marrine Baads som berette oc gaff till kenndnne, att were be:de Peder Knudsszøn rett witterlig gelld skylldug førretiuge daler wttj rund mønntt, som han hende wttj synn store nød oc trang lonntt oc mett wndsett haffuer till sitt nøtte oc behouff, for huillcke for:ne 40 daler ath haffuee vdj pantt sett hannom synn gord hun sellff wttj boed liiggendis her ij for:ne Mallmøe paa thenn nørre side wttj Anders Jenns Jenssøns strede som han lod læsze hendis besegle breff wppaa hun hannom giffuitt hagde wnder dannemendtts indsegle att han same gord scall haffue mett alld henndis rettughett ther wdindenn for ith friitt brugeligt pantt intil saa lenge att hun ell*er* hendis arffuinge hannom igienn løst haffue, oc bestoed hand then nu att aname schulle for samme brugelige pant intil redelige oc rett betalltt worder, szom for:ne hendis eigitt breff och saa formelldede oc indehollder. Sammeledes bekennde hun att haffue tillsaugt oc loffuit, som hun her nu wtj alles wore neruerillse oc wppaa hørre loffuede oc tilsagde for:ne Peder Knudsszønn wid sin gode thro oc loffue, att same hindis gord eller nogenn hind*is* rettughet th*er* wdindenn entigenn ij grund hus bygning gords rum eller haffue ru*m*, were nogen andenn oplat, sollt, pantsett eller tilsaugt oc affhent wdenn for:ne Peder Knudsszønn allene oc icke heller scall worde før end hun hannom igiennløst oc affbetalltt haffuer hannom ell*er* hans arffuinge som for:uitt staar. Tesligeste oc saa wiid same løffte tilsaugde oc loffuede att ther som hun trengdis wiidere same hindis gord oc rettughet ther wdindenn att pante, selge eller affhende, tha scall oc will hun fførst till biude hannom eller hans arff*uin*ge och alldelis ingen andenn for ith redeligt køf oc pant oc her wdindenn att holle Peder Knudsszønn oc hans arffuinge schadisløssze wttj alle maade. Tessz till ytth*er*mere wittnisbørdtt att her nu saa for oss oc rette berett, bekenntt, skeett oc faritt er, haffue wij witterligenn laditt trøcke wort stads secretth her nedenffor som er giiffuitt oc schreffuitt Aar dag oc sted som for:uitt staar.

Bouppt. 1571: 112 och från "will hun fførst" 110.

Wennlig kierlig hillsen nu oc alltid met gud wor herre. Kiere borgemester raad oc ij dannemendt alle sønnderlige gode wenner. Nest enn wennlig tacksigelse for wellgiortt oc thett mett alld flitt willigenn att forskylle giiffuer wij ether kierligenn tillkenndnne att wor mettborgerske ..... Frantts Søffrennsønns haffuer claugligenn berett for oss, att hun arme bedrøffuede quinde er kommenn wttj forffarring, àtt hindis husbonnde for:ne Frants Søffuerennssz scall were kommen nogitt skrøbelighett oc fallden vdj enn stor kranckhett oc liide saare hartt, oc dog icke wid om han er bleffuenn wiid liffuitt eller icke oc ther forre begerendis werrit thenne wor schrifftlige forbønn till ether for seg forhobenndis att nyde hennde gott att mett sitt bud hun nu till schickit haffuer, om hansz effterlatte gotts om gud almectigste kallit hannum aff thenne werdenn, huillckenn wij hende for rettferdughetts skylld oc stor mett ynck icke haffuer wist hende att benechte eller forsige. Saa er her forre, kiere wenner, wor gannsk wenllige bønn, attj wille wellgøre, som wor gode thro er till ether oc for hues wij wttj sodanne ...
Bouppt. 1571: 110.
Jfr bouppt. 1573: 124 1/2 Frands Sørrenssøn.

Wij Borgemestere oc Raad wttj Mallmøe oc Jørgenn Jennssønn byffogitt her same steds giøre alle witterliigtt oc kenndis mett thette wortt obnne breff, att aar etc 1571 mondagenn thenn tredie oc tiugennde dag aprilis for ossz wppaa wortt raadhuus wore skickede wore mettborgere Cristiernn Mattssønn oc mett hannom Bertill Ollsszønn och Aage Niellsszøn, huillckenn for:ne Bertill och Aage nu her for rette berette oc gaffue tilkiennde, att haffue wttj neste forganngne dage wttj Kongens fogitts, wedemesters oc flere dannemends offuer uerillse werit offuer ith rett skiffte oc for hanndling mett be:de Cristiernn om hanns sallige hustruis effterlatte gotts oc ther om wennligenn oc well foreendte oc fordragne wore, saa att the tackede hannom for gott redeligt welluilligtt skiffte oc gott fylliste oc skeell wttj alle maade, baade for ith oc anditt ehuad thett hellst er eller were kannd alldelis inthet wndertagitt, som thennom kunde til komme mett rette wttj nogerhande maade.
Bouppt. 1571: 114.
Jfr Stadsbogen 1571 23/4.

Wij borgemestere oc raad wttj Mallmøe giøre witterligt oc kendis met thette wort obnebreff, att wij mett kirckeuerge her samestedz haffue wnt, solt oc oplatt oc nu mett same thette wortt obnebreff wnde, selge oc oplade erlig oc welbiurdig mand Jørgen Billde till Ellinge, høuittsmand paa Søllusborg slott, the firre marc jordskylld, effthersom mønten tillforn gick oc gaa aarligen aff ith støcke iord til kirckn ij thet sødouste hiørne vtj hans eigne boder wid then øde iord norden vdmed thett østre kircke strede, oc bekennde wij osz att haffue anamitt oc oppeborritt aff forbemelte then gode mand Jørgen Billde 40 enckede daler for same 4 marc aarlige jordskylld oc thennom brugit till wor stads merckelige behoff, oc stadenn thennom her effter forrennte scall mett 5 marc aff hundrede til for:ne wor kircke intil saa lenge att staden giiffuer ther wederlaug igen til forre kircken. Oc ther mett tillfforplicte wij ossz oc wore effter komere, borgemestere oc raad paa Mallmøs stads wegnne att were be:de Jørgen Biildis oc hans arffuinge frij himell oc fullde tillstandere til same 4 marc aarlige jordskylld for alle mandz tilltall, som ther wppaa kand talle mett rette, oc holle hannom oc hans arffuinge ther vdindenn scadzløssze wdj alle maade. Tessz etc til ytthermere wittnisbørd att saa vtj alle maade fast oc vbrødelige scall hollit worde, som for:uit staar, haffue wij vitterlig ladit trøcke wort stadz secredt her under ffor same thette vort obnebreff, som er giffuet oc screffuit her vdj for:ne Mallmø then tolffte dag martj 1577.
Bouppt. 1577: 127.

Vor welluillige wennlige hillszenn nu oc alltidt tillffornn senntt mett wor Herre. Kiere Peder, sønnderlige gode wenn, nesth enn wennlig tacksigellse for well giortt oc thett will igenn att forskylle, giiffue wij ether kierligenn oc wdj enn god mening wenligenn tilkennde, att wor mettbroder Jacop Pederssønn, borgemestere, haffuer berett for oss effther som wij oc saa selffue seett oc vdj sandningenn forffaritt haffue, huorledis att alldelis ingenn løcke er entigenn om ethers gordt eller haffue hos hans gord ther neddre emod tegelladenn, huor wdaff han beclauger sig att haffue sto(r) . . .
Bouppt. 1563: 64.

Wij borgemester oc raad wttj Mallmøe giøre alle witterligtt oc kenndis mett thette wortt obne breff, att thenne breffuiisere schipper Simonn Jahannsszønn haffuer nu weritt her mett sitth schib oc laasszitt salltt for byenn oc igienn indlatth mallth, oc er 4 . . .
Bouppt. 1567: 93.

Wi borgemestere och raadmend i Malmø giøre witterligt och kiendis for alle medt dette wort obne breff, adt wor medborger wid nafn Lauritz Jenszen er nu skickit paa sin rette och retferdige reigse medt sin egen kreyger paa 24 lester stoer och som hand selff er schipper paa her fraa be:de Malmø och thil Gulland och ther sin handel, nering och biering adt søge och siden der fraa hiid tilbage igien och bedit oss ohm denne wor medtbeviis paa samme reigse, hwilckit wi icke wiste adt benegte hannom wille eller muffue i nogen maade. Er derfor til alle och huer besunderlig wor gandsch wenlig bøn, om benefnde schipper hinder fore at komme, adtj hannom paa samme reijser bort och igien wille eij hindre eller hindre lade och eij medt nogen wuanlig told besuere, men heller hannom paa skiib, gods och folck wille fordre och fremme, hielpe och størcke thil gode och thil thet beste. Thet wille wi vdi slig och anden maade til at forscylle och forthienne altiid findis godwillig och vspardt etc. Des til widnisbyrdt haffuer (*str.* jeg Jacob Pederszen borgemester paa alle woris wegne her vndertrøckt mith signeth) wi witterligt her vnder ladit trucke vor stads secreth. Actum Malmø den 30 martij *anno* 82. *Bouppt. 1580: 145.*

Wi borgemestere och raad i Malmø och Jørgen Jensen byfogit her sammesteds giøre alle vitterligt och kendis medt dette wort obne breff, adt aar etc 1582 mondagen then 2 aprilis her paa raadhusit for rette for oss var skickit Peder Bagge aff Hornbecks leije och medt hannom wor medtborger wid naffn Hans Matsøn Bødker. Berette tha beneffnde Peder Bagge sig adt were venlig och wel fordragen och foreent medt beneffnde Hans Matzøn om alld den deel, laad och part, som hannom er til arff falden paa sin hustrufuis Inger Lauritz datter wegne effther samme hans hustrufuis affgangne søster Kirstine Lauritz daatter, som be:de Hans Bødker thil hustruff haffde, saa be:de Ped*er* haffuer annamit och opborit aff be:de Hans Bødker alt thet hannom i samme arff kunde thilkomme effther samme theris forhandling och forening i alle maade. Dog skal be:de Hans Matzøn sellf och ene suare thil all kraff och gield, jordeferd, lidit och megit, huad thet helst er, intid vnd*en*tagit. Der medt for:ne Peder Bagge her nu fremgick och aff fri vilge gaff hand beneffnde Hans Bødker met haand och mund it frijt fulldt och fast affkald och lod hand beneffnde Hans och alle hans arffuinger, fødde och vfødde, quit, frj och kraffuisløsz for sig och sin hustruf och børn och arffuinger bode fødde och vfødde adt vere och blifue thil euerlige thide for alld then arff, laad och part hannom i nogen maade kunde thilfalde effther be:de Hansis affgangne hustruf bode i bo, boskaff, kobber, thin, kleder, penge, sølf och

guld, rørendis och vrørendis gods, huad thet helst er eller neffnis kand, intid vndent*ag*it i nogen maade, och samme affkald adt vere och bliffue fast och vrøggeligt thil euige tide. Des thil ydermere vidnisbyrd adt her saa for oss for rette er bekend och kundgiort, gaait och farit, som forschrifuit er, haffuer wi witterlige her vnder ladit thruckt wor stads secreth met fogedens be:de Jørgen Jenszens signeth och medt beneffnde Peder Baggis egit signethe her och vnder thruckt er thil wiszere foruaring i alle maade. Giffuit och schriffuit i for:ne Malmø aar och dag som for:uit er.

Bouppt. 1580: 145.

Her effter føllger huis wtti samme aar igienn wdaff for:ne opborrinnger oc indtecter wdgiffuitt er tiill stadsenns nøtte, gaffnn oc behoff baade tiill itt oc anndittᵣ som clarligenn støcke frann støcke her effter schreffuitt, forclaritt och summeritt er.

En wdgiffuitt formedelthe 25 heste, som bleue wdgiorde, som och hørrir till krijgges handell
och først follckit til besolling
Item

Jørgen Hollst
Wallther N:
Jørgin Diricksz
Willum Diricksz
Hans Grotop
Hogin Guldsmid
Jørgin Jensz
Jacop Claussz
Tüge Skomager
Mester Claus

Huer aff thennom 10 daller er
Summa 100 daller

Bouppt. 1571: 111.

Luttenannpt hauptmands
Valentin Manstedtt
Jøren van Boffenndan
Symon Horn
Kordtt Szengestorff
Lorenz *van* Norenbergh
Aszmus Beyker
Peter *van* Bessenborgh
Lennerth Tauer *van* Lüneburgh
Henrick *van* Danelbergh
Klaues *van* Veerdenn
Hermen *van* Hamborgh
Desse ere thill herberch hosz Willem Hansszen
Ehre 11 knecte
Bouppt. 1564: 74.

Register paa bottsmend
først the som tillfforn sore oc haffue leigitt ij borge leige
Hermen Ienssz til Jens Lauritson

— — — — — — — — — — — — — —

Hans van Frodeland till Jese Skredderis degen
Tomis Niellssz till Mette Esbiørnns degen
Niells Sørenssz til Per Hollstis degen
Bouppt. 1567: 100.

Jørgen Schipbyger
Hanns Andersz Skibbygger
Oluff Skibbyger
Hans Lollicke Skibbyger
Jørgenn Fønbo Tømermand
Niells Dringenberg
Anders Tømermand
Jep Iude Tømermand
Item thessze effther:nne tre thømermend ere paa Københagen slott
Jurgenn Jude
Niells Tømermand
Hans Tømermand
Bouppt. 1577: 127.

Ennd wdgiiffuitt oc bekaastett wppaa then østre rundell oc thett bøsszehwssz ther hoes
Jenns Thembermand wppaa samme arbette wppaa sinn eiigenn kaast: 6 sk om dagen for 3 dage 18 sk
Sameledis Cristiernn Tembermand for 3 dage 18 sk
Gaff ieg for 2 tøllter deler till samme bøssehuss eller wachthusz 10 m
oc Jenns Truillssønn for same deler opage 4 sk
oc for 2 huggebenncke att føre till østre porten en sk
End for 1 less lecte oc ith less stollpe 2 sk
Peder Haar for 1 less
Thenn 14 dag nouembris gaff ieg Willom Slomp for 150 lecte søm till samme arbette, hundreditt 12 sk er en m 2 sk
Summa 13½ marc 5 sk

oc ennd som ieg selff tilloed 200 lecte søm 1½ marc
Ennd giiffuitt for 2 liner att drage samme deler op mett 8 alb
Bouppt. 1564: 74.

(*utanskrift*) Erliige wellbyrdigh mand Jørgenn Koch burgemester wtj mallmøge gandtz wenligenn tiill schreffued 1554

Vor wenlige helszønn nu och altiid til foren sendt mett wor Here Kiære Her burgemester suager och synderliighe gode wenn tacke wij Ether gandske kerlig*en* och gierne for alt godt och besynderliige for siiste ganch wij wore hoss eder for huilcke wij ønske ether løenn aff then alszo*m*mechtigste gode gud och wij och sza wylle altiid ffindis wellwylligenn att forschylde wtj alle the maade oss mulligtt kandtt wære etc Item Kiære burgemester giiffuer wij eth*er* wenligenn til kende att ossz ere til wijdendis bliffne huor ledi*s* att thet folch som boe wtj ander theris husze och sijder paa land giild wtj Malmø att the altid schall wd rette och betalle sza*m*me theri*s* husszleij til S:ti Egiidij dagh epth*er* gamell szedwane Kiære Suager szaa ære nu wori*s* kerligenn bøenn tiill Etth*er* atj wylle wæll giøre och haffue ladett en tyenner upbære then landgiild aff sza*m*me gar och husz szom oss ere til ffaldenne, lege hosz eth*er* til helpe att betalle then geld mett szom schall wd rættis, wij wille gierne fornøge och betalle sza*m*me tiener for hans v*m*mag*e* och beder eder gantske gierne atj ycke wylle tage oss til møstøck att wij biuder szaa drijstiighe offuer eder och wmager Etth*er* med wor bestellingh, her med then alszo*m*mechtigste gud befallindis Schreffued wtj Kiøpen Haffn Sancti Egiidii affthen Anno d*omi*nij aar etc MDLIIII.

Siitze Peders Dotter
Anne Peders Dotter
Carine Peders datter

Bouppt. 1564: 74.

	stabit
oc th*er* som for:ne Jørg*en*	eller myne arff*uin*ge fange
Kock fang*er* nog*en* scade	affbetalde oc till ffuld d*er*ffo*re*
wppaa sa*m*me LXXX	fornøgit for:ne Jørg*en* Kock eller
dal*er* entigen wdj en*n*	hans arff*uin*ge be:de LXXX dal*er*
maade eller wdj	til gode rede vdj alle
huad som helst maade	maade, oc th*er* som nog*en* breff*ue*
thet were kunde : tha	kunde som icke ske scall (*str.* att
beplict*er* jeg mig	jeg nog*en*) entig*en* aandelig eller
oc mijne arff*uin*ge	werslig som jeg sa*m*me gaard

att holle forn*eff*nde
Jørg*en* Kock oc hans
arff*uin*ge th*er* vdind*en*
scadis løssz
wddj alle maade

entig*en* solld : ell*er* pantsett
haff*uer* (*str.* ind*en* ell*er* worder) her til
ell*er* ind*en* for:ne tid her effter

selg*endis* ell*er* pantseettend*is* worde
huilckit icke er ell*er* ske schall,
tha scall th*et* alldelissz dødt oc
machtløssz ver*e* : oc th*ette* mit br*e*ffue
scall wed fulld macht
oc krafft holldis : vd*en* alld
arglist oc behi*n*dring lauglige ell*er* vlauglige
wdj nog*er*hande maade

Bouppt. 1567: 92.

..... gen vnd szo notig ist .....
.....ung schrifft von kon. mai:t .....
..... bringen hier von wollen .....
..... Ire entliche meinunge .....
..... oder mundtlich zu wissen .....
.....nach ich mich zu richten .....
..... Eure G konnen sich auch .....
..... der vier rossema.....
..... szo szie mir am Casten schen.....
.....merckten Bitte der halben fre.....
.....en die selbe szo szie noch vor.....
.....end mer vordorben oder .....
..... sind mit kegenwertegen .....
..... uber standen wolten auch .....
.....dienstlichs fleisses gebeten .....
..... ich etliche saffran henpt .....
.....maryns samen bekommen .....
.....dan es mihr zeit wer zu .....
.....vnd stehen Eure G wolte .....
..... noch hier mit gedencken .....
..... vnd alle wolthat viel .....
..... immer dienen erkenne .....
..... schuldig der ich anhe das .....
..... dienst zu erzeigen .....
.....lig bin Wil hier mit .....

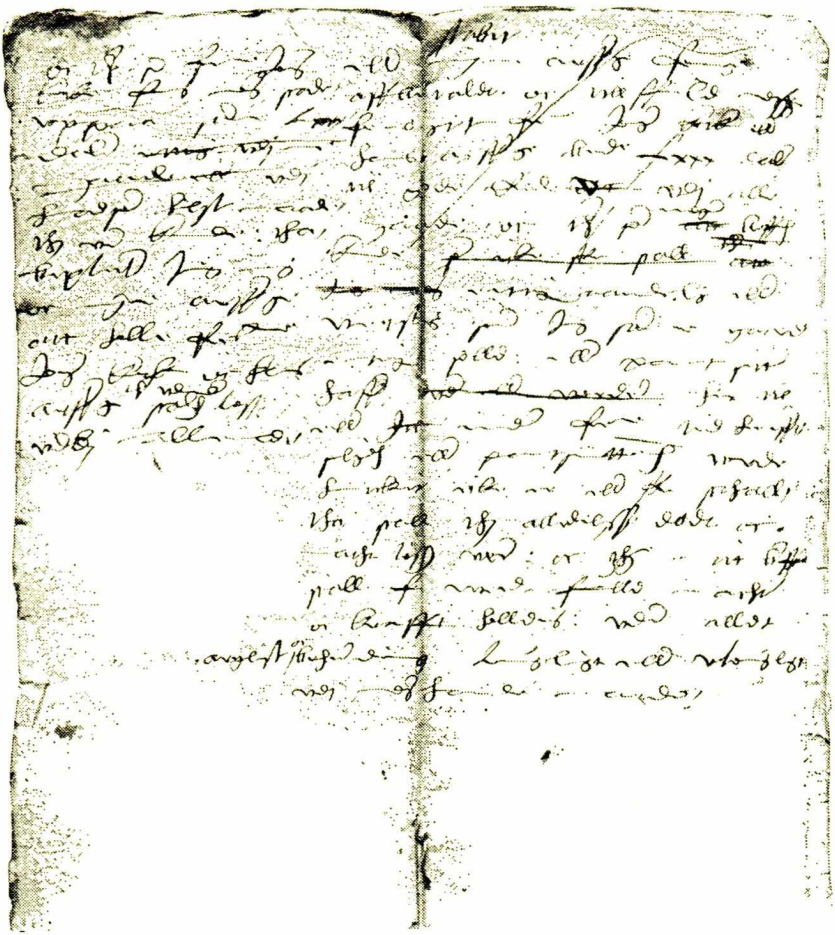

Jens Lauritsens två förslag till avslutning av skuldebrev till Jörgen Kock, det högra godkänt genom ett "stabit" överst, s. 67.

. . . . . sampt Ire geliep. . . . . .
. . . . . awen dem hern in seine. . . . . .
. . . . . beffelen haben datum Co. . . . . .
. . . . . gen den 13 maij . . . . . .
Bouppt. 1564: 78 1/2.

. . . . . gen vnd szo notig ist (eine emp-)
(fel)ung schrifft von kon. mai:t (mit)
(mihr zu) bringen hier von wollen (Eure G)
(mihr) Ire entliche meinunge (schrifft-)
(lich) oder mundtlich zu wissen (lassen)
(dar)nach ich mich zu richten (kann)
Eure G konnen sich auch (erinn-)
(ern) der vier rossema(ryns pac-)
(ke) szo szie mir am Casten schen (sein schiff)
(zuge)merckten Bitte der halben fre(undlich zu)
(schutz)en die selbe szo szie noch vor(waret)
(vnd nirg)end mehr vordorben oder (vorwust)
(als szie) sind mit kegenwertegen (vorwah-)
(rung) uber standen wolten auch (Ire G)
( ) dienstlichs fleisses gebeten (haben)
(das) ich etliche saffran henpt (vnd)
(rosse)maryns samen bekommen (konnte)
(alsd)an es mihr zeit wer zu (anderwerts)
(gehen) vnd stehen Eu*re* G wolte (freundlich)
(meiner) noch hier mit gedencken (Fur)
(diese) vnd alle wolthat viel (womit Eure G)
(mihr) immer dienen erkenne (ich mich)
(danck) schuldig der ich anhe das (mug-)
(lichste) dienst zu erzeigen (gantz)
(wil)lig bin Wil hier mit (Ire G.)
(dienstlich) sampt Ire Geliep(ten)
(fr)awen dem hern in seine(n gnedigen)
(beschutz) beffelen haben datum Co(pen-)
(ha)gen den 13 maij
Bouppt. 1564: 78 1/2 med utg:s komplettering.

Jeg Mogens Jensøn kendis och giør witterligt for alle med thette mit obne breff och egien handskrifft atth ieg haffuwe verit offuer ret regenskab med erlig mand Jens Lauffritsøn stads skriffuer vti Malmø vdi (*i marg.* erllig och welbørdig mandtz N L til Tomerup oc) Oluff Pouelsøns neruerelse, saa at hand haffuer nu giort mig gode rede och regenskaff for alt hues langille hand haffuer oppeborrit och indannamit aff min hustruis moders Anne Rotermundz hendis datters och mine hus och bolige, som hand vdj wergiemaall hafft haffuer. Saa haffuer hand giort wos gott klart regenskaff wdij alle made, saa wij betacker hannom møgit och (*str.* ther paa haffuer wij giffuit hannom enn quitantz och vdij alle made kereløs for for:ne vergiemol) kendes wij att haffue opboridt aff for:ne Jens Lauridzen alt huis hand aff for:ne landgijldt opborid och indkreuit haffuer. Thij gijffue wij och woris arffuinge hanum oc hans arffuinger aldellis quith och krawesløs for ald widere kraff eller tiiltall ij nogenn made for same landgildt som for:de stor. Tiill jttermere witnis nis (!) och bedre forwaringh trøcker jeg mit sijgnet neden paa thette mit obnne breff oc haffuer wenligen ombedet erliig och welbiurdiig mand Nels Løcke tiill Tomerup och Oluff Polsen ad besiglle met mig

Bouppt. 1573: 124.

Kiere Jens, jeg ville gerne begære *thet* aff ether om I vore ledige i morn orle att hielpe mig att klare oc offer sla mitt regnskaff, forti vi faar end nu att vere tyll hoffe ther om 1 time eller 2 før thet komer for borgemester oc rad. Jeg haffuer offer slagit det saa at *thet* skall vere i possind, som sagefald*et* i ligg*er*

enckende dall*er*	20
rundmyntt	178 m 1 alb

oc effter som vi forsloge tet sist jeg vor hos etter, ta skulle tet løffue

253 m 1 alb

som skulle vere i possind.

Item Kere Jens, t*er* som I ere leduge oc kunde hielpe mig her vdij, ta vill jeg vere i tend lille raad stue i morn strax predicken er vde oc hun er nu vde strax 7 slar om dagind. Jeg haffuer bestillit tet saa hun skall vere varm i morn orle strax stuen.

Michild Matzss

Giffer tende enøijede dreng besken tyll bage met sig.

Bouppt. 1567: 95.

Eders Herredømme Mijn ydmyg well willige wennliige helszenn nu och altid med gud wor Herre. Kierre Herre (*i marg.* Bisp, Degen, Cantor, M: etc) gunstige guode wenn (*i marg.* nest min wenlig tacksigelse for all ære wilie och venskab mig beuist) giiffuer jeg eder ydmygeligen till kiennde att jeg mett flere wenner nu acter wdij the helliige Threfoldigheds naffn att giøre mynn kierre hustruiis frenckis erliige piigis Baare Broe Claus datters bryllup her wdij Mallmøe med erliige mand Mons Nielszenn then siiste søndag wdij Maij monitt først kommendis. Kierre Herre saa er her forre till edhers Herre dømme myn gandske wenlige och kierlige bøn att ij welle vere vbeschurrred oss samme tiid til ære adt besøge och haffue tenn wmage hid till sammetid och giøre eder glade med oss och flere guode wenner som ieg for hobis her tha forsamlendis worde. Thet will ieg mett flere wenner altiid wdij liige och andre villige och wenlige maade huor och naar wij igenn till sagt worder altiid finndis gants guod willigenn och met alt flitt att forthienne och forskylle vspart, thet skall then allsom mectigste gud wiide Huilckenn ieg Eder vdij all løck salliighed och welfart will euilig befallitt haffue
Bouppt. 1572: 121.

Eders Herredømme. Mynn ydmyge wellwillige wennlige hielszenn nu och altiid med gud worr herre. Kiere Herrer och gunstige guode wenn, Ether Herredømme er med ydmyge att giiffue till kiende att ieg mett flerre wenner acter wdij the hellige Thre foldiigheds naffn att giøre mijnn kiere hustruis frenckis erliige piges Barrebro Claus dotters brylupp her wdij Malmøe med erlige mand Mons Nielszenn thenn siste søndag wdij Maij monnitt først kommendis. Kierre Herre saa e . . .
Bouppt. 1573: 122.

Mijn gandske wennlig kierlig hielszenn Ether nu och altid forsentt met gud waar herre. Kiere Hanns gunstige och synderliige guode wenn. Nest mijnn wenlige thacsigelse for well giort och tet mett all flijtt willighen at forskylle giiffuer ieg Ether kierligen till kiennde at ieg acter vttj the helliige tre foldigheds naffn att giøre mijnn kierre hustruis frenckis erlige møesz Barbra Claus daatters brulupp her wttj Malmø mett erlig mand Mogens Nielszenn thenn siist søndag wttj Maij maannit, som er thenn 31 dag Maij først kommendis. Kiere Hans, saa er ther forre till Eder mijn gantz wennlige och kierlige bøn Ij wille werre wbesuerret oss samme tid till ære att besøge och giørre Eder glad med oss och flere gode wenner flere (!) jeg forhobber her da forsamlede worder, thett wil ieg mett flerre wenner altid vdij liige och andre willige och wennlige maade

huor och naar wij igenn till sagt worder altiid findiis ganntz goduilligenn och mett allt flijt att for thienne forskylle vspart, thet skall thenn allsom mechtiste gud wiide, huilckenn jeg Ether vdj al løcksallighed och wellfartt will euiglig befallet haffue
Bouppt. 1573: 122.

Mijn ganske venlig ..	Mijn ganske venlig (helszen nu och altid forsent met wor)
herre, kiere Jens ..	herre kiere Jens (Lauritzen sønderligen gode wen nest)
en wenlig tacksig..	en wenlig tacksig(else for alt got szom ij mig giort)
och beuist haff*uer* h..	och beuist haff*uer* (huilcket at fortiene och forskylle ieg)
vdj mijn ringe m..	vdj mijn ringe m(aade altid er willig Giffuer ieg eder wel)
villig till kiende ..	villig till kiende (att ieg nu achter ij then hellige tre)
folligheds naffn at ..	folligheds naffn at(t giøre et hederligt bryllup)
m*et* erlig och ..	m*et* erlig och (achtbar jomfrue .....)
daatter then anden ..	daatter then anden (søndag .....)
szom er then 8 ..	szom er then 8 (.... Saa er therfore mijn venlig bøn)
till eder att ij ..	till eder att ij (wille osz same tid til ære at besøge)
och komme hijdt ..	oc komme hijdt (och giøre eder)
glad m*et* fler an..	glad m*et* flere an(dre gode wenner szom ieg forhaabis)
her tha fforsaml..	her tha fforsaml(endis worde Ther ieg aff eder eller)
noggen aff eders ..	nogen aff eders (tillsagt worder i hues maade thet were)
kan skulle ij alt..	kan skulle ij alt(id finde mig willig. Will hermed nu oc)
.. haffue edir ..	(altid) haffue edir (gud almecktigste befalendis).

Bouppt. 1567: 92.

(r) Anno dominj 1550 Joure boghen
(v oskriven)

(r) Eskelstorp

Jens Laurensz	landg(ille)	20	sk
	bøghe	8	sk(epper)
	leding penghe	3	sk
	h(erre) gestnijgh	20	sk

Høkijøfuinghe
Geszijee
(v) Høøthoffte

Jens Nijlsz	landg(ille)	6	sk grott
	h(erre) gestnijgh	20	sk
Nijls Oulsz	landg(ille)	3	sk grott
	h(erre) gestnijgh	20	sk
Ouluf Masz	landg(ille)	20	sk
	h(erre) gestnijgh	3	sk grott

Keijlinghe

(r) Eszarp
Offuen sualle
(v) Wijsmerløff

(r) Stoure Hammijre
Huellijnghe
Melstha Greffijæ
(v oskriven)

(r) Samme leen ij Wemijnghehøgs herretth
Ørszøø
(v oskriven)

(r) Samme leen ij Lijunijths herretth
Skorbøij
(v) Guesnabbe

(r) Kragherop
Tijngher

Mosbøij

(*v oskriven)*

(*r)* Samme leen ij Inghelstha herretth

Walebijergh

Løderop

Haghesthæ

	Jens Tuethsz	landg(ille)	6 sk grott
		h(erre) gestingh	1 m
		lam	1
		g(aas)	1
		høns	2
(*v)*	Morthen Jensz	landg(ille)	3 sk grott
		h(erre) g(estingh)	1 m
	Per Inguordsz	landg(ille)	3 sk grott
		skatth	3 sk
		h(erre) g(estingh)	1 m
		lam	1
		g(aas)	1
		høns	2
	Tue Nilsz	landg(ille)	3 sk grott
		skatth	3 sk
		h(erre) g(estingh)	1 m
		lam	1
		g(aas)	1
		høns	2
	Jens Kresthensz	landg(ille)	3 sk grott
		skatth	3 sk
		h(erre) g(estingh)	1 m
		lam	1
		g(aas)	1
		høns	2

— — — — — — — — — — — — — —

(*r)* Lunderop

	Laurijs Bentsz	landg(ille) bøg	24 sk(epper)
		haffre	3 t(ønne)r
		arbeidz peninghe	1 sk
		lam	1
		g(aas)	1
		høns	1 par

Las Oullsz	landg(ille) bøg	24	sk(epper)
	haff*re*	3	t(ønne)r
	arbeidz peningh	1	m
	lam	1	
	g(aas)	1	
	høns	1	p*ar*
Kirstine Mo*n*sse	landg(ille) bøg	24	sk(epper)
	haff*re*	3	t(ønne)r
	arbeijds penigh		
	lam	1	
	g(aas)	1	
	høns	1	p*ar*
Oulluff Gundesz	landg(ille) bøg	24	sk(epper)
	haff*re*	3	t(ønne)r
	arbeith penighe	1	m
	lam	1	
	g(aas)	1	
	høns	1	p*ar*

(v oskriven)

— — — — — — — — — — — — — — —

(r) Tijndbøij
Quernbøij
(v) Houbøij

— — — — — — — — — — — — — — —

(r) Stijerødtth
Pouelstorp
Hemij*n*gstorp
(v) Hemijngstorp mølle

— — — — — — — — — — — — — — —

(r) Sa*m*me lenn ij Ouns h*e*rretth
Oun - strøø
Allorp
(v) Haslææ

— — — — — — — — — — — — — — —

(r) Lijlle hijem*m*
Kelijnghe rødtth
Lijndherødtth
(v) Eskerødtth
Nørr*e* Rørum*m*

— — — — — — — — — — — — — — —

(*r)*	Hørstha		
	Bent Persz	landg(ille)	2 sk *g*r*o*tt
		for vijd ecke	1 m
		h(erre) gestingh	1 m
	Nørr*e* Wllerop		
	Tur*e* Morthesz	landg(ille) smør	½ t(ønne)
		h(erre) *gestingh*	5 t(ønne)r
		for skou	1 t(ønn)e
	Søndhr*e* Wlerop		
	Togherop		
(*v)*	Heglijnghe		
	Truijtthstorp		
	Madhlijo*n*gh		
	Fførstorp		
— — — — — — — — — — — — — — —			
(*r)*	Eijlustorp		
	Hijelmerødtth		
	Suans hedtth		
(*v)*	Stokee		
— — — — — — — — — — — — — — —			
(*r)*	Bou Persz	landg(ille) bøgh	7 sk(epper)
		haffre	7 sk(epper)
		h(erre) gest*i*ngh	1½ m
	Wallebijergh		
(*v oskriven)*			
— — — — — — — — — — — — — — —			
(*r)*	Aff th*e*t tilkomindh*e* vd Gloustorp		
	Nils Ffalsth*er*		1 lam
			1 p*ar* høns
	P*er* P*e*rsz		1 lam
(*v oskriven)*			
— — — — — — — — — — — — — — —			

Bouppt. 1560: 47 (Gloustorp),

Bouppt. 1563: 65 (Bou Persz, Wallebijergh, Stijrödtt, Spiudstorp, Hemijngstorp, Hemijngstorp möle, Store Hamijr, Huellingh, Melstha greffijee, Kagherop, Tijnger, Mosöij, Samme len ij Ouns herret Ouns ströö, Allorp, Haslææ),

Bouppt. 1564: 69 *(Hörstha, Nörre Wllerop, Söndhre Wlerop, Heglijnge, Truijttztorp, Madhlijongh, Fförstorp),*

Bouppt. 1564: 70 *(Eijlustorp, Hijelmerödtth, Suans hedtth, Stokee, 1550 Joure boghen Anno dnj, Lijlle hijem, Kelijnghe rödtth, Lijndherödtth, Eskerödtth, Nörre Rörum),*

Bouppt. 1564: 71 *(Samme len i Ingelstha herret, Walebijergh, Lödherop, Haghesthæ),*

Bouppt. 1564: 75 *(Tundböij, Quernböij, Hoijböij, Eszarp, Offuen sualle, Wijsmerlöff),*

Bouppt. 1564: 76 *(Samme lenn ij Lijunits herret Skorböij, Guesnabbe, Eskelstorp, Hökijöffinghe, Höothofte, Keijlinghe, Samme len ij Wemijghe högs herret Örszjöö, Lunderop).*

adt talle met lille Mary om th*en* picke, som ligg*er* till Gudru*n* ad taghe henne til sig
Item Æuert noghr*e* bru*n*t oc gult sekini spetthet, vil giffue alne for 1 m eller 18 sk.
Item ad Ienns Scriffuer giffu*er* hannom baghe 5 m norske for 5 m danske, so*m* ha*n*d fick my*n* frowe
Bouppt. 1566: 81.

Ur brev från Jens Lauritsen på Bergenhus till fru Sophia Krummedige, Eske Billes maka. Eske Billes arkiv B 6:1, Rigsarkivet.

1537 2/9 — oc saa sender jeg ether 3 st lagens lerfft fra Effuerdt Garritssønn — Kiere frue om silcket — haffuer jeg købt her nogit paa 2 pund aff saa mangehannde farffue, som jeg nogen sted kunde her opspørige oc bekomme, haffuer jeg dog forschreffuedt mett Effuerdt 3 pund aff alle farffue — Thesse gode karle allesammen mett sampt Little Marion, hustru Barbara, Aspelind oc andre ethers gode wenner her hiilse ether met mange gode netter —

1537 26/10 — Kiere frue, sender jeg ether nu mett thenne breffuiiser Jens Schriffuer twende weffue, som Effwertt nu hiid førde for then guldweff, som jeg paa ethers wegne forschreff mett hannom — haffuer jeg nu foith her 2½ pund aff allehande farffue mett Effuertt, tha han nw senniste hiemkom oc haffuer ieg thett her paa slotteth liggendis, saa lenge ieg fanger ether schriffelsze ther om, om ij thet behøuffue oc beholle wille eller eij —

Aage sten frann Mogenstrop

Knud Ollssz i Suenstorp		50
Gregers Jenssz ib*idem*		50
Jep Ollsz ib*idem*	1 less	50
P*er* Ieppsz ij Castorp		50
Cristiern ib*idem*	1 less	

Bouppt. 1560: 47.

2 wogne klipp*er*, en brogit oc 1 graa
3 sadel, 3 biesel
1 fuolle, brun bleisit, fru Ide* gaff Mogens wid 3 les

hø paa stennge, en hielm hø i hesgorden oc 10 les gammel hø, 4 tønner haffre ses i skaffve
Bouppt. 1560: 47.

* *Mogens Gyldenstjernes svärfar, Mourids Sparre, var omg. m. fru Ide Lange.*

Item lod ieg molle aff Her Mogens Gøllenstiernis gord efter Herlof Trollis befalling oc schiue 1.100 tønner haure oc 6 tønner poo myn nodigste Herres weine

Item gaff ieg mollerne der malde hauren 4 m 1 sk

Item gaff ieg Mette Lollekis . . .
Bouppt. 1560: 51.

Thette register indeholder the pendinge jegh haffuer kiøptt ffore thill mynn herris behoff och andett jegh haffuer betthalt.

Hanns
Fønnbo

Item kiøffthe iegh øll ij Katsiø ttijll ffolckett ffor 10 sk ffor iegh hadde intthett øll

Item gaff jegh 1 sk ffor 2 bøgser, them ieg lod sy tijll Anders Kock

Item gaff jegh 5 sk ffor inn kanne, gaar 18 potther vdij, jegh har och ber øll vdij thijll graffuirne

Item kiøffthe jegh plantther ffor 4 sk och 2 sk iegh gaff ffor 2 hengsler tthijll inn daar och 5 sk och 1 alb jegh gaff Feijt Smed ffor hand schode 2 heste och ffor søm ttijll 4 axell jernn

Item gaff jegh Jens Brender 2½ m paa regenskab

Item gaff jegh kockequinnen 2½ m paa regenskab

Item gaff jegh Feijtt Smed 1 blafert mindre end 4 sk ij thenn fierde vggenn eptther Sanctij Dionese dag
Bouppt. 1564: 74.

Utgifft paa Her Magnus Gildenestiens gaard ij Malmø in anno 1563
Bouppt. 1577: 127.

Wdgifft paa hues hiid sendis anno 1563

Kiøbenhaffn

Item kom tiill Kiøbenhaffn
12 dag octobris

1½ lest kiød
2 fieringer søltemelck

1 fieringer smør
1 tønne salt
1 kallun
½ tønne bohuede gryn
Item kom tiill Kiøbenhaffn
Den 16 octobris
3 tønner kiød
10 tønner brød
½ tønne lønbyrgs salt
Item den 3 decembris kom tiill Køhenhaffn
4 saudeller
Item kom tiill Kiøbenhaffn S. Mortens afftenn
4 knepер roker
1 knepe longer
1 knepe kabelou

— — — — — — — — — — — — — — —

1 tønne hornfisk
2½ tønner lønborsalt
1 tønne mett erthyr
2 tønner iern

— — — — — — — — — — — — — — —

Hues her er kommit tiill Helne kyrcke in anno 1563
1 tyllt saugdeller
Bouppt. 1577: 126.

Kiøbennhaffnn

Item kom tiill Kiøbennhaffnn denn 19 februarii 1 kedell, som hiørde Anne Persdatter
Item kom tiill Kiøbenhaffnn denn 17 apriilij, som haffde hørt Anne Persszdatther tiill 4 siider flesk
Bouppt. 1577: 127.

Brygerhus lofftit

1 stor bonncke iernteg

Moens Klausens

Item 1 tho tønne kediill
Item 1 tønne kediill
1 alangh kedill
3 gryder
1 becken

som kom hiid epther M. Klausens iordeferdt fraa Kiøbinhaun

1 ryst
1 gammil pande
1 kedill krogh
1 heglle

ende paa Moens Klausens

2 smedebelle
Item veyth*en* aff koffuir

Kalck husit

9 t*ønner* mett gods
6 kister store och smaa
8 stycker remsnider ler
(motsatta sidan)

Gardin

22 ny tønner
Bouppt. 1577: 126.

Korn ij stude leie

Lauris Jenssz ij Østre Greffuii	23 sk*epp*er byg
Jep Nilssz ij Fuli	1 p*und* byg
Suend Mortenssz vttj Høtoffte	2 t*ønn*er haure for foer nødtt
Ole Perssz ij Alstett	24 sk*epp*er byg
Anders Siuenssz lod yde onsdagen ij paaske vge for lille Nils ij And*er*sløu	2 t*ønn*er haure foer haure

(baksidan) Korn kommit fra Suerte Bro

Nils Mattsz aff Snorstett	
Jepe Dun ibid*em*	
Matts Ollszøn ibid*em*	
thisse for:ne 3 mend haffue ytt bro korn fra Suerte bro	3 p*und* byg
End ytte Gudmund, som kom fra Suerte bro, som hand anamitt paa Suanholm	3 pund 13 sk*epp*er byg
Nils Jyde ij Vermeløse ytt bro korn	2½ p*und* 6 sk*epp*er byg
Anders Du*n*, som sende frem mett Rasmus ij Krogerup Per Laurittszøn ij Tingere bro korn	2 p*und* byg
Nels Jyde ij Vermeløse ytt for Anders Dun af Snorstett brokorn	9 sk*epp*er byg

Bouppt. 1564: 71.

Anno 15 . . .
Item Fro Anne for(neffnde aar)
Item dette er Ffro Anne g(. . . . regn-)
skaf der hun dro her af (war hun meg)
skyllege 42 m for Clax . . . .
Item desse 42 m for vijste (hun meg at)
hun skulle gijffe meg de(t pigerne war)
skyllig af smør

Item her pa betalde wor ma(lkedeige — m)
hun wor skyllig for ½ tø(nne smør)
Item en fik Pernelle meg (for smør hun)
nu hafer oppebaret (— m, men)
4 m døm skulle pernel(le beholde forthi)
ath hun hade gijtt de(nnem wth)
ffor fro Anne

Item en hafer ieg wth gijt(h ffor fro Anne)
ffor nogit gost (!) kom (hid til Malmø fra)
Køffenhafn vonleije oc (pramleije — m)
Item en gaf ieg vth for (— tønner)
salt blef op ageth fra (stranden)
wohnleije gaf fro Anne (self vth)
Item en gaf ieg pra*m*(mendene ffor — t:r)
salt j lande 18 sk som (fro Anne)
bat meg

Item en fik ieg Pavelle (— m at købe)
lecte søm forre oc fek (— støcker)
Item en fek ieg Jens Lool(ickes datter)
szom vor i hindis l(. . . .)
Item en fek ieg fro Anne (der hun dro fra)
Draxholm telle fro Anne (pa. . . . .)
Item en fek fro Anne (der hun dro derfra)
oc telle Helsenebor met f(. . . .)
Item en betalde ieg mynr(ekene at føre)
flesk oc køth af deke oc o(. . . .)
Bouppt. 1566: 84.

Jeg beholler the rege(nskaber)
saa lenge jeg fonger (seet huis)
ieg haffuer nogit at (kreffue)

Poiill oc milcke deig(en ieg)
kand icke finde nu
(baksidan) E(thers) S(trenghets) y(d)m(yge)
T(iener)
Jenns
Laur*itszen*

Bouppt. 1569: 107

Fru Kirstine Gabriels landgille smør in Anno 1563

	Giønge Herrit	
	Boderop	
Magnus Niellsz		3 p*und* smør langille
	item	1 p*und* smør for gesterij
	Lunneholm	
Mogens Iuersz		5 pund smør landgille
	item	1 pund herre gestningh
	Nyboo	
Suend Andersz		4 pund landgille smør
	Item for gesterij	3 pund smør
	Kylldhe	
Simeon Andersz	landgille	5 pund smør
	Item for gesterij	3 pund smør

s*umma* lateris 25 p*und* smør

(baksidan)	Gresslunde	
Johan Knoffh		4 pund landgille smør
	Item for gesterij	3 pund smør
	Dragebierringh	
Peder Raff		8 pund smør landg*ille*
	Item for gesterij	3 p*und* smør
	Stauisholt	
Peder Truisz		8 pund smør landgille
	Item for gesterij	3 p*und* smør
	Tullstorp	
Peder Hermotsz	landgille	8 pund smør

S*umma* lateris 37 p*und* smør
Bouppt. 1577: 126.

Søffrenn Jenssz
ij Høøby skougiemmere
Bare

str Her Mattis	1 lam 4 sk
str Jep Sønnessz	1 lam 4 sk

Werby

str Hans Lauritssz	1 lam 4 sk
str Arill	1 lam 4 sk
str Trøgels Jenssz	1 lam 4 sk

Tywstrup

str Hans Jenssz	1 lam 4 sk

Westerby

Matts Bech	1 lam 4 sk
str Jens Persz	2 lam 8 sk
str Oluff Hermindssz	1 lam 4 sk

Skaberszøø

str Per Jense	1 lam 4 sk
str Anders	1 lam 4 sk

Tøringe

str Niels Jepss	2 lam 8 sk

Bouppt. 1563: 63.

Thette effther:ne temer skall thill Hwellingh
100 wpstiffuer huer 9 alne langh, lige store ij bege ender
Item 10 lesz staffre
Item 2 less helle thil kabelstock
Item 10 less ladstenger huer stengh 6 allen langh

(baksidan)	Mondagh	1
	Tisdagh	1
	Torsdagh	1
	Fredagh	1
	Løffuer	1½ dag

Bouppt. 1569: 106.

Item bleff skibett igienn wdspiiszitt oc igienn wdreyd wppaa enn hyre till Dannskenn frachtt

Anders Hansszønn wppa Smøe for 1 thønne torsk	3½ marc
oc for 3 fieringer torsk	2½ marc 4 sk
Anders Pederssønn aff Abbekaas for enn fiering oc enn otting torsk	21 sk

Jenns Kellssønn for en fiering silld	3½ marc
oc for enn thønne silld	14 marc
Magdalene Bogebinders for enn fiering smør	8½ marc
Las Aagessz aff Pille leige for 2 sider flesk,	
støckit 29 sk er	5 marc 6 sk
Jenns Kock for 2 oxekroppe paa 45 liispund,	
liispunditt 8 sk er	19½ marc 4 sk
Weijere penninge oc wogenleie	11 alb

Bouppt. 1566: 87.

Jerista Herrit
Gijsløff

Orit Suensz	1 las
Eskild Jensz	1
Henrick Matsz	1
Per Henricksz	1
Matis Huidsz	1
Jep Anndrsz	1
Per Tuesz	1
Anndrs Oulsz	1
Per Skredder	1
Ouluff Isacksz	1
Morten Heningsz	1
Jep Ericksz	1
str. Bent Andersz	
Per Suensz	1
Jens Anndhrsz	1
Niels Mortensz	1
Michel Persz	1
Ouluff Lasz	1
Gamle Jens Andersz	1
Jens Persz	1
Per Henningsz	1
Suend Ipssz	1
(baksidan) Per Bendtsz	1 las
Jep Persz	1
Jep Terning	1
Oge Lasz	1

Grødstorp
Som*m*ers
Vindherop
Stijby

Jens Bendtsz 1 las

Bouppt. 1566: 84.

Effth*er* stand ij Skaane paa fellitz godtz
Jerrestad herrett
Valby sogn oc by
Suend Tueszenn 2½ p*un*d by(g) 69
(*str.* Vemmeløff)
Vemmenneløff
Arrild Chresternszønn
pantte bonde 3 t:r haff*re* aff for nød
aff gameltt
Veffuiroppe kirke bonde
3 dall*er* stedz maald
skulle yde S:te Mickels dag 70
Grødstrop kirke bonde
Mortinn Heninszen
5 m stedtz maaldt til S:t Mickels dag

Bouppt. 1571: 119.

Sture Vpager aff mester
Balsters (!) ko*n*ne
Ijpp Hannssz 1½ pondt
Tulstorp
Ijens Nelssz 24 schep*per*

Bouppt. 1568: 105.

Thenne lod haffuer for megitt vdj thette effth*er*:nne

Korn	9 sch*epp*er
Teiger	2
Gesterij	5 m 2½ sk
Fodernøds penninge	5 m

Same lod haffuer for ringe wttj thette effth*er*:nne

Smør	½ pund 10 scolep*un*d
Penninge	5 sk
Haffre	1 sch*epp*e

Bouppt. 1577: 127.

Her Tage Tott tyl Erixho(lm)
oc hans frue heder (Else Vlstand)
oc Jomfru Tale oc Jom(fru)
Fru Tale pa Bosz(ieholm)
Fru Kristenze pa M(ogenstrup)
Fru Lene pa Su(enstorp)
Jomfru Anna pa H
Jacob Mauriss Sparre ty(l Suaneholm)
Jørgen Tyman tyl (Hageløse)
Fru Mette Jørgen (Tymans)
Jomfru Ingebore oc (Jomfru Anne)
Barn Saxtorp oc ha(ns fru tyl Ousby)
Lave Truiszenn oc (hans frue till Torup)
Magnus Krabbe tyll (Jordberge)
Jens Vlstand Hack (tyl Hikkebierg)
Hertwich Bylde tyl (Valden)
Axel Tonnissen tyll (Axeluol)
Her Laue Brade fr(ue Gørvel pa Krageholm)

Klaus Olszenn Her Tag(e Totts ridefoged)
Oluff Schoning ridefog(ed)
Jacob Bordenholm
Sode Nilszenn
Nilsz Sodij
Knud Schriuere foged
Jørgen Jude ridefog(ed)
Kristen Schriuer tyll
Angers Schriuer tyll
Hans Bagge slotzfog(ed)
Bouppt. 1564: 73.

Jørẽn Thym
Pẽr Hanszenn
Pẽr Skaningh
Hans Mattszen
Christoffẽr Iffuerszẽn
Tyge Rasmuszẽn
Anders Sneckere
Bouppt. 1564: 67.

Gundell Morthins	2 sk
Kort Scomager	8 sk
Jørgenn Kanndestøber	12 sk
Jørgen Mattsszønn	2 sk
Marine Berthelomeus	6 sk
Peder Jude Byffogitt	1 marc

Bouppt. 1567: 94.

Christen Brøgers rode

Item Nils Guldsmid	5 tøner
Item Hogen Guldsmid	2 t:er
Item Oluff Jennsz	24 t:er
Item haffuer Greris Holgerszønns ffogit liggendis paa gaarden	40 t:er
Item Jørgenn Bordinngholm	10 t:er

Hanns Schotis rode

Item Jenns Karszø	5 t:er

Søffren Skræders rode

Item Søffren Skrucke	1 t:e

dog intidt mere ij denne hele rode

Anders Jørgenssz innthet

Bouppt. 1577: 127.

Jeg Peder Jude, tollere wtj Mallmøe, giør alle witterligtt oc kendis mett thette mitt obnebreff, att thenne breffuiser Morthen . . .
Bouppt. 1564: 77.

Erlige wisse och welforstandige mendt Borgemestere
oläslig rad
synderlige gode wenner gantzs venligen tilschreffuit
Bouppt. 1564: 78.

Dem gestrengen, erbarn vnd wolwijsen hern Jurgen Münter, ritter vnd burgermeister thon Ellebogenn, minenn sundernn grothgunstigenn hern dinistlich
Sigill: djurhuvud med stjärna, initialer I. B.
Bouppt. 1566: 85.

Erliig, wiis och welstandig mandt Nills Kundzae, borgemesther ij Mallmø mijn sønd*e*rlig godhe ven, wenlig*en* till skr*eff*uitt
Bouppt. 1564: 85.

Jenns Lauerisenn stadz schriffuer wdi Malmøø till hande
Bouppt. 1569: 106.

Erliig oc welbiurdug mand Peder Munck, Kongelige Maiestetts wor kiereste naadige herris Aameraall wppaa Hans Naadis orlougs skibe : wor godgunstige wen ganske ydmygeligenn
Bouppt. 1571: 119.

Mynn welluillige vennlige kierlige hilsen alltidt mett Gudt wor Herr*e*, Kier*e* Peder, sønderlige gode wenn. Nest alld flittig kierlig betackning for alldtt gott mig beuist mett stor møde oc wmage for mig hagdtt, thett dog wfforthienntt oc mett all gode flittligenn oc gierne forskyldis schal worde, giffuer jeg eth*er* gansk kierligen tilkenndnne, att ieg haffuer sent thenne dreng Bo offuer effther nogr*e* penninge ieg schal haffue for mitt korn
Bouppt. 1567: 101.

(de sagde) ad Ane iche skulle verre saa rett ad comer samme breffuer och widnisbyrdtt, som egede och burde, och ad ice heller skulle rett verre, och eij heler ville lijde eller unngelle thenom, men ennø sagde oben barligen neij ffor samme lofftte och sagde, ad Ane skulle ffoitth nogen bodskab uaare aff be(:)de Hinne (= *Heyne*) och saa etth breff aff Hinis hostrrus och aruinge lydendis paa 6 daller, hun skulle haffue aff Doctor Bernnt Ffresse (*baksidan*) ffor en saffir ring, hues geldtt be(:)de salige Heyne och ijmellom vor. Suaarede da ijgen ffor:ne Anne

och vel bestod ad haffue anamed och fangid noger vorre aff hanum paa noger anden geldtt, tem emellom veritt, her ud paa aldrig penings verd enttigen aff hanum eller Doctor Bernntt
Bouppt. 1564: 74.

Her Hans Siundesz Jens Thorsz Rod(mand)
Hans Dubbelsten Cristoph*er* brygger
Per Ottsz smed Suend ij Foszie kende
o*ver* Hans Lollicks dotter
Bouppt. 1566: 89.

Bertill Offe
Henrick Nienhus
loffuede for Thønnis Andersz*en*
Bouppt. 1569: 106.

Item so bekenne ick Hans Dresseller datt ick dar eijnn de husse geuest hebbe do Mijls (!) Sprutze, do he gaff Mans P*er*ssen eijn haluen slest herijnck dar for datt he bij em geuest hatt tue jar. Noch hebbe ick dar bij geuest, datt (he) hafft gekofft 24 wall herrijncks vnd gaff for de wall 7 alb, dar hefft he gesalltet for tue t*un*ne for sijn eijgen geltt. Datt will ick besta vor datt ick schal.

Hans Dresselle by
Hans Graatop*)
bomärke och initialer

Bouppt. 1567: 99.

Item so hebbe ick Frans Treptow entfangen von Hans Meijers siner frowen 13 m vor 2 t:e mel noch 1/2 punth auer vor dens . . . .
Bouppt. 1571: 119.

Tessze effth*er*nne aff Sancte Knuds Giilldis brødre schulle giøre Knuds gille forre . . .
Bouppt. 1577: 127.

*) Hans Graatop var Jens Lauritsens svåger.

Item hauer yech at fegt 3 th*ønne* far køt 3 (th*ønne*) øx køt vt th*en* bremer schep
Item vtspys 6 th*ønner* mungote
Item 1 1/2 th*ønne* brod, 1/2 farkrop
Item 12 lemmer øxe køt
Item 1 lop smør var i thenne yen
Item nogetth schon rogen som war vore deuert
Item 3 part vti en th*ønne* grune
Item 1 hollensk østen
Item 1/2 t*ønne* salt fysk
Bouppt. 1564: 74.

Sancte Mortenns afften grumme
thu faar icke enn mund fulld vdj Lumme

Salig er th*en* mand ther Gud frøcter oc wtj hans weige wandrer, han tror Guds ord aff hiertens grun*n*
Salig er th*en* mand
Bouppt. 1571: 119.

Si deus pro nobis quis contra nos
Si caput est virgo non debes credere culo
Bouppt. 1563: 65.

Summarum offuer	
.... 138 mrc 2 sk 3 d	
.... 54 mrc 5 sk	
.... 388 mrc	Summa ....
.... 1 mrc	
(str. 120) 4 thønner 17½ fiering	
.... 23½ schieppe 21½ pund	Summa ....
.... oc 2 parte aff 1 thønne	
.... 127 p*und* 9 schi*eppe* oc 90	
.... ørtuger 18 schi*eppe*	
.... 6½ p*und* 5½ schi*eppe* 2 orth	Summa ....
.... 8 pund	
.... 3	Summa ....
.... 6½	Summa ....

.... 172
.... 8½
.... 29
.... 46
.... 80
.... 26 vregnede

} Summa ....

Suma Sumaru(m)
59½ lester 1½

Bouppt. 1577: 127.

Abbekås (Abbekaas) Skivarps s Vemmenhögs h 85
Allarp Hallaröds s Onsjö h 76
Alstad (Alstett) Skytts h 82
Anderslöv (Andersløff) Vemmenhögs h 82

Bara (Bare) Bara h 85
Bodarp (Boderop) Visseltofta s V. Göinge h 84

Danzig (Dansken) 54, 55, 85
Dragsholm (Draxholm) Holbæks amt på Själland 83
Drakeberga (Dragebierringh) Visseltofta s V. Göinge h 84

Elestorp (Eijlustorp) Ö. Sallerups s Frosta h eller Ö. Kärrstorps s Färs h 77
Ellebogen = Malmö 40
Ellinge V. Sallerups s Harjagers h 62
Erixholm se Trolleholm
Esarp (Eszarp) Bara h 74
Eskeröd se Äskeröd
Eskilstorp (Eskelstorp) Oxie h 74

Falster 54, 55
Falsterbo rev (F. riiff) 54, 55
Farstorp (Fførstorp) V. Göinge h 77
Fosie (Foszie) Oxie h 91
Fuglie (Fuli) Ljunits h 82
Fårabäck (Faarebech) Husie s Oxie h 49

Gislöv (Gijsløff) Järrestads h 86
Giønge herret se Västra Göinge härad
Glostorp (Gloustorp) Oxie h 77
Gotland (Gulland) 63
Grevie (Greffuie) Oxie h 49
Gräsljunga (Gresslunde) Visseltofta s V. Göinge h 84
Grödstorp Gladsax s Järrestads h 87
Gussnava (Guesnebbe) Skårby s Ljunits h 74
Gässie (Geszijae) Oxie h 74

Hagestad (Haghesthæ) Löderups s Ingelstads h 75
Hassle (Hasle) Stehags s Onsjö h 76
Helne kirke = Allhelgone kirke i Lund 81
Helsingborg (Helsenbor) 83
Helsingør 55
Hemmestorp (Hemijngstorp) Everlövs s Torna h 76
Hemmestorps mölla (Hemijngstorp mølle) se föreg. 76
Hjälmaröd (Hijelmerødtt) Harlösa s Frosta h 77
Hoby (Houbøij) Ö. Hoby s Ingelstads h 76
Holland 54, 55
Hornbeck leje på Själland 63
Hvellingh se Vellinge
Hyby (Høøby) Bara h 85
Häglinge (Heglijnghe) V. Göinge h 77
Höganäs (Høgenes) 55
Hököpinge (Høkijøfuinghe) Oxie h 74
Hörsta se Lilla Hörstad
Hötofta (Høøtthoffte) S. Åkarps s Oxie h 74, 82

Ingelstads härad (Ingelstha herret) 75

Järrestads härad (Jerista herrit) 86, 87

Kadsjö (Katsiø) Katslösa s Ljunits h 80
Klagstorp (C(l)astorp) Oxie h 79
Krogen, äldre namn på Kronborg 54
Krågarp (Kragherop) Ljunits h 74
Kullen 55

Kvarnby (Quernbøij) Ö. Hoby s Ingelstads h 76
Kyle (Kylldhe) Visseltofta s V. Göinge h 84
Kyllingaröd (Kelijngherødtt) Degeberga s Gärds h 76
Käglinge (Keijlinghe) Glostorps s Oxie h 74
Köpenhamn (Kiøbenhaffn, Copenhagen) 42, 54, 55, 58, 65, 67, 70, 80, 81, 83

Lilla Hörstad (Hørsta) Asmundtorps s Rönneberga h 77
Lillehem (Lijlle hijemm) Maglehems s Gärds h 76
Linderöd (Lijndherødtt) Gärds h 76
Ljunits härad (Lijunijtt herret) 74
Lomma (Lumme) Bara h 92
Lunnarp (Lunderop) Kverrestads s Ingelstads h eller Bonderup s Torna h 75
Lunnom (Lunneholm) Broby s Ö. Göinge h 84
Laaland (Loland) 54, 55
Löderup (Lødherop) Ingelstads h 75

Madhlijong V. Göinge h 77
Mellangrevie (Melsta Greffijæ) Oxie h 74
Mossby (Mosbøij) V. Nöbbelövs s Ljunits h 75
Månstorp (Mogenstrop) Ingelstads s Oxie h 79
Møen 55
Møge 49

Norra Rörum (Nørre Rørum) Frosta h 76
Norra Ugglarp (Nørre Wllerop) Bonderups s Torna h 77
Nyboda (Nyboo) Vankiva s V. Göinge h 84

Onsjö härad (Ouns herret) 76
Oun-Strøø se Västra Strö
Oussz se Åhus

Pile (Pille leije) Tygelsjö s Oxie h 86
Pålstorp (Pouelstorp) Sövde s Färs h 76

Rostock 54, 55

Simris (Sommers) Järrestads h 87
Själland (Siælind) 42
Skabersjö (Skaberszøø) Bara h 85
Skårby (Skorbøij) Ljunits h 74
Smyge (Smøge) Ö. Torps s Vemmenhögs h 85
Smålandene (Smolandene) Langeland, Ærö och andra småöar 54, 55
Snårestad (Snorestett) Ljunits h 82
Stavshult (Stauisholt) Visseltofta s V. Göinge h 84
Stiby (Stijby) Järrestads h 87
Stoke Harlösa s Frosta h 77
Stora Hammar (Stoure Hamijre) Skytts h 74
Sture Vpager se Uppåkra
Styröd (Stijrødtt) Röddinge s Färs h 76
Svaneholm Skurups s Vemmenhögs h 49, 82
Svansjö (Suanshedtt) Öveds s Färs h 77
Svartebro (Suerte bro) Balkåkra s Ljunits h 82
Svenstorp Skabersjö s Bara h 79
Södra Ugglarp (Søndhre Wlerop) Bonderups s Torna h 77

Tingaröd (Tingere) V. Nöbbelövs s Ljunits h 75
Tjustorp (Tywstrop) Skabersjö s Bara h 85
Tommarp (Tomerup) 71
Trelleborg 51
Troedstorp (Truijtthstorp) Farstorps s V. Göinge h 77
Trolleholm (Erixholm) Torrlösa s Onsjö h 88
Tullstorp Vankiva s V. Göinge h 84, 87
Tunby (Tijndbøij) Smedstorps s Ingelstads h 76
Tågarp (Togerop) Farstorps s V. Göinge h eller Sireköpinge s Rönneberga h 77
Törringe (Tøringe) Oxie h 85

Uppåkra (Sture Vpager) Bara h 87
Vallby socken (Valby sogn) Järrestads h 87
Valleberga (Wallebiergh) Ingelstads h 75, 77
Varmlösa (Vermeløse) Katslösa s Ljunits h 82
Vellinge (Huellingh) Skytts h 74, 85
Vemmenhögs härad (Wemijnghehøgs herret) 74
Viarp (Veffuiroppe) Simris s Järrestads h 87
Vindherop = föreg.? 87
Wismar 54, 55
Vismarlöv (Wijsmerløff) Hyby s Bara h 74
Värby (Verby) Bara s Bara h 85
Västraby (Vesterby) Skabersjö s Bara h 85
Västra Göinge härad (Giønge herrit) 84
Västra Strö (Oun-strøø) Onsjö h 76
Åhus (Oussz) 50
Äskeröd (Eskerødtt) N. Rörums s Frosta h 76
Önsvala (Offuen sualle) Mölleberga s Bara h 74
Örsjö (Ørszøø) Vemmenhögs h 74
Östra Grevie (Østre Greffuii) Oxie h 82
Östra Vemmerlöv (Wemenneløff) Järrestads h 87

Ett varmt tack riktas till museiintendenten Sven Rosborn för värdefull medverkan vid denna boks utformning.